CUMARTESI
18 ŞUBAT 1933
8 inci sene No. 2523
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM IZZET

Iktısat Vekili Celâl Bey Tetkik Seyahatini Bitirdi

Küçük İtilâf

Avusturya — Macaristan İmparatorluğunu aralarında taksim eden üç devlet, bu imparatorluğun tekrar ihyasına ve Hapsburg hanedanının tahta geçmesine mani olmak için tedbir almak lüzumunu hissetmişlerdi: Çekoslovakya, Yugoslavya ve Romanyanın iştirakile meydana gelen Küçük İtilâfın manası budur.

Avusturya — Macaristan imparatorluğunun ihyasına mani olmak, Versailles konferansında kurulan siyasî sistemin idamesini terviç etmek demek olduğuna göre, Küçük İtilâfın siyaseti Fransanın siyasetine uygun bir siyasetti. Esasen Fransız diplomasisinin kuvvetli müzaheretile meydana gelen Küçük İtilâf, teşekkülü tarihinden beri Fransanın himayesi altında bulunuyor.

Muahedenin imzasını takip eden seneler zarfında Hapsburg hanedanının Macaristan tahtına iadesine teşebbüs edildiği zaman, Küçük İtilâf devletleri harekete geçtiler. Macaristana kadar gelmeğe muvaffak olan İmparator Karol'u bu memleketten uzaklaştırdılar ve gerek Avusturya Macaristan imperatorluğunun ihyasına ve gerek hanedanın iadesine mani oldular.

Ancak Versailles muahedesinin imzası tarihinden beri geçen on dört sene zarfında siyasî vaziyet haylı değişmiştir. Artık Avusturya — Macaristan imparatorluğunun ihyası uzak bir ihtimal olarak bile Küçük İtilâfı meşgul edebilecek bir mesele değildir.

Prens Otto'nun da Macar tahtına oturması bir tehlike olmaktan çıktı. Binaenaleyh artık Küçük İtilâf, o zamanki birleşmeği ilham eden tehlikelerden masundur. Ancak başka cephelerden tehlikeler belirmiştir. Ve bu tehlikeler büyüdükçe, Küçük İtilâf devletleri de daha ziyade biribirine yaklaşmakta ve aralarındaki tesanüdü arttırmaktadırlar.

Geçen ay Küçük İtilâf devletleri, Belgrat'ta toplanmışlar ve daimî bir meclis ile bir umumî kâtiplik ihdas etmişlerdi. Yani Küçük İtilâfı, üç devletin ittifakı halinden çıkararak bir nevi ittihat haline getirmek istemişlerdi. Bir kaç gün evvel de bu üç devletin Hariciye nazırları Cenevre'de içtima etmişler ve aralarında yeni bir misak imzalamışlardır. Misakın istihdaf ettiği gaye, imzalanan muahedelere riayeti teminden ibarettir. Yani Orta ve Şarkî Avrupada statukonun muhafazası. Küçük İtilâf devletleri, bu misakın ahkâmını kabul edecek her devleti ve bilhassa komşu devletleri aralarına almağa hazır olduklarını ilân ediyorlar. Fransız gazetelerinin neşriyatına göre, bu, Vasati ve Şarkî Avrupa birliğinin bir nüvesi olabilir.

Küçük İtilâf devletleri arasındaki bu yeni tesanüdün sebepleri nedir? Bu devletlerin hudutları hangi cephelerden tehdit ediliyor? Küçük İtilâf devletlerinin evvelâ Macaristan, sonra da Bulgaristan ile ihtilâfları vardır. Bu iki devletin şimdiki hudutları nihaî olarak kabul etmedikleri gizli bir mesele değildir. Binaenaleyh Küçük İtilâf devletlerinin hudutları bu cephelerden tehlike altındadır. Fakat hakikatte en büyük tehlike, silâhsız olan bu küçük devletlerden gelmiyor. Küçük İtilâf devletlerinin her biri, büyük devletlerden biri ile karşı karşıya geliyor.

1 — Evvelâ Almanyada beliren yeni vaziyet, Çekoslovakya için bir tehlike haline girmeğe başladı. Almanya tamirat borçlarından kurtulmuştur. Silâhlanmak hususundaki müsavatı tanındı. Hitler Almanyanın mukadderatını eline almıştır. İkide bir Avusturya ile Almanyanın birleşmesinden bahsediliyor. Unutulmamalıdır ki Hitler daha iki sene evvelisine kadar Avusturya tebaası idi. Bu vaziyet Çekoslovakya'da endişe ile telâkki ediliyor.

2 — Yugoslavya İtalya ile karşılaşmaktadır. Bu iki devletin münasebetleri senelerden beri normal değildir. Ve Macaristan da İtalyadan cesaret alarak Küçük İtilâfa kafa tutmaktadır.

3 — Romanyaya gelince; bu devlet belki şimdilik daha uzak fakat her halde daha büyük bir tehlikeye maruzdur: Besarabya ihtilâfı yüzünden Sovyet Rusya ile münasebeti gergindir. Bu ihtilâf dolayısile Romanyanın Rusya ile bir misak imzalayamadığı da malûmdur.

Almanya, İtalya, Rusya — Gerçi Küçük İtilâfa karşı bu üç büyük devlet cephe almış değildir. Fakat siyasî vaziyetin inkişafı, aralarında bir cephe birliği olmadığı halde, her üç devleti de ayrı ayrı cephelerde Küçük İtilâf devletlerine karşı muhasım vaziyette bulunduruyor. İşte Yugoslavya, Romanya ve Çekoslovakyanın endişesi ve aralarındaki nümayişkâr tesanüdün manası bundan ibarettir.

Ahmet ŞÜKRÜ

İktısat vekili gitti

Celâl B. balıkçılık müessesesine bilhassa ehemmiyet veriyor

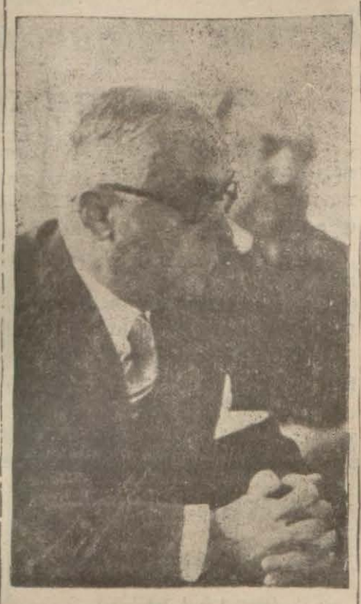

Celâl B. in İstanbuldaki tetkikatı esnasında aldırdığımız resimlerinden

İktısat Vekili Celâl B. dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Vekil saat 17 de refakatlerinde Riyaseticumhur hususî kalem müdürü Hasan Rıza ve Muhafız kıtaat kumandanı İsmail Hakkı Beyler bulunduğu halde Ankara motörü ile Dolmabahçe sarayından hareket ederek, Haydarpaşaya geçmiştir.

Vekil B. Haydarpaşa'da Hasan Rıza ve İsmail Hakkı B. lerden maada Vali muavini Ali Rıza, Erzincan meb'usu Saffet, Meraş meb'usu Mitat Beylerle Sanayi Kredi ofisi müdürü Sadettin, Seyrisefain umum müdürü Sadullah, Ticaret Odası reisi Nemlizade Mitat, İnhisarlar Umum müdür muavini Mitat, Ticaret müdürü Muhsin, Liman Şirketi müdürü Hamdi, Polis müdürü Fehmi Beyler, İş Bankası erkânı ve şehrimizdeki iktısadî ve ticarî mehafile mensup birçok zevat tarafından teşyi edilmiştir.

Vekil B. kendisini teşyi eden bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— İstanbulda esaslı tetkikat ta bulunmuş değilim. Bu hafta zarfında Ticaret Odası erkâni ile temaslarda bulunduğum gibi, Deniz Ticaret mektebini, Sanayi mektebini ve Balıkçılık müessesesini gezdim. Maksadımız bütçe senesi olmak itibarile neler yapabileceğimizi tesbit etmekten ibarettir.

Balıkçılık müessesesine bilhassa nazarı dikkatinizi celbederim. Burası memleket için faydalı bir müessesedir. Burada yapılmakta olan ilmî tetkikat, bu müessese ile yakından alâkadar olmağa değer bir mertebededir.

Muammer B. de gitti

İş Bankası umum müdür vekili Muammer Bey dünkü trenle Ankaraya gitmiştir.

Veremle mücadele

Cemiyet dün toplandı, bir senelik faaliyeti gözden geçirdi

Dün kongreye iştirak eden zevat

İstanbul Verem mücadelesi cemiyeti dün öğleden evvel Halkevinde senelik kongresini aktetmiştir.

Kongrede; cemiyete mensup, İstanbulun tanınmış dahiliye doktorları ile bir çok hanım ve Beyler hazır bulunuyordu.

Kongreyi Verem mücadele si cemiyeti reisi ve Hilâliahmer reisi Ali Paşa açmış ve muvakkat reis intihabını teklif etmiştir. Ekseriyetle kongre reisliğine doktor Neşet Osman ve kâtipliğe de Verem sanatoryomu başhekimi doktor İhsan Rifat Beyler seçildikten sonra içimaa başanmıştır.

Cemiyetin umumî kâtibi Tevfik İsmail Bey söz alarak cemiyetin bir senelik raporunu okumuştur.

Rapora göre, altıncı faaliyet senesine basan Verem mücadele cemiyeti 1932 senesinde sanatoryom tesis etmiş ve bundan başka memlekete çok hayırlı işler yapmıştır.

Cemiyete bu işlerde en ziyade yardım eden Hilâliahmerdir.

Hilâliahmer yalnız sanatoryomun tesisi için 41,500 lira vermiştir. Esasen sanatoryom ilk defa 15 yataklı olarak açılmış, fakat son derece hayırlı bir müessese olduğu için talep çoğalmış ve kısa zamanda 45 yatağa çıkarılmıştır.

16 mayıs 1932 den itibaren bugüne kadar verem sanatoryomuna 105 hasta müracaat etmis bunun 47 si iyi olmuş, 2 si salâha yüz tutmuş, 21 i de istiverek ve 2 si de vefak suretile sanatryomu terketmişler dir. Tutulan istatistike göre, sanatoryomda tedavi edilen hastalar biri biri üstüne 69 gün yatmakta ve bugünlerde 4 kilo

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

İSTANBUL, 17 A.A. — Reisicümhur Hazretleri bugün dairelerinden bir tarafa ayrılmamışlardır.

Kâzım Pş. Hz.

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri dün Tokatlıyan otelinde istirahat etmişler ve bazı zevatın ziyaretlerini kabul etmişlerdir.

Suikastçı Mahkemede

Yaralılardan biri ölürse idam edilecek

MIAMI, 17. A. A. — M. Roosevelt'in Miamide maruz kaldığı suikast hakkında kendisini Nev Yorka götürmekte olan trende yanında bulunanlara verdiği tafsilâta göre bu taarruz esnasında altı kişi yaralanmıştır. Bunlardan ikisinin yani M. Cermak ile Mistres Gill'in yaraları ağırdır.

M. Roosevelt bu suikast hakkında anlattığı şeyler arasında bilhassa demiştir ki:

— Yanımda bulunan adamlardan biri uzun bir telgrafta yazılan şeyleri bana bildirmekte olduğu bir sırada bir gürültü işittim.

İlk önce bunun patlayan bir fişek sesi olduğunu sandım. Biraz sonra birkaç patlayış daha duydum.

Benimle konuşan adam geri çekildi, şoförüm otomobili hareket ettirdi. O esnada başımı arkaya doğru çevirdim, M. Cermak'i iki büklüm bir halde ve Mistres Gill'i yere yıkılmış gördüm. Şoföre durmasını söyledim.

Şoför 4 metre ileride durdu. Fakat polis memurlarından biri şoföre — halk arasından çık, ayrıl— diye bağırdı. Otomobil yeniden harekete

(Devamı 2 inci sahifede)

Vapurda Kaçakçılık

Dün bir vapurda arama yapıldı

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü memurları evvelki gün bir kaçakçılık meydana çıkarmışlardır. Muhafaza memurları tarafından Rusya limanlarından buraya gelmekte olan bir vapurun İstanbula çıkarılmak üzere mühim miktarda kaçak eşya taşıdığı haber alınmış ve derhal takip hareketine girişilmiştir.

Filhakika vapur limanımıza gelmiş ve daha limandan içeriye girmeden muhafaza memurları vapuru durdurmuşlar, araştırma hareketine girişmişlerdir. Bu araştırma neticesinde deri, rus kalpaklıkları, lâstik, ipekli şarpalar vesaire bulunmuştur. Bunun üzerine vapur kaptanlarından Fikri, kamarot Kadri, ateşçi Rıza, Torsun, tayfadan Mehmet Ali efendilerin ifadeleri alınmış ve bunlar ikametgâha raptedilerek serbest bırakılmışlardır.

Vapurun anbarları kömürle dolu olduğu için buraları henüz aranılamamıştır. Mamafi anbarlar mühürlenmiştir. Vapur Kuruçeşme önünde bulunmaktadır. Dün bir arama daha yapılmış ve kazan dairesinde samur kürk bulunmustu.

Tanzim edilen evrak bugün İhtisas mahkemesine verilecektir.

Birinci umumî müfettiş Ankaraya gitti

Birinci umumî müfettiş Hilmi Bey dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Hilmi Bey Haydarpaşa'da vali muavini ve Vilâyet erkânı ile dostları tarafından uğurlanmıştır. Ankara'da birkaç gün kaldıktan sonra Diyarıbekir'e gidecektir.

Ankaralının Defteri

Millî mücadele günlerine ait hatıralar

Yakında

Milliyet'te

Güneş balçıkla sıvanmaz

Eğer dava açılırsa Münim B. hakem olduğundan, Nazire Hanımın vekâletini alabilir mi?

İzmir ve Bursada da münakaşalar hararetli bir safhaya girdi

Güzellik müsabakası münakaşası hâla devam etmektedir.

Müsabakanın leh ve aleyhindeki neşriyat İzmir ve Bursa gazetelerine de sirayet etmiştir. Bursa ve İzmir güzelleri de intihapta tarafgirlik yapıldığını söylemektedirler. Bu intihabın doğruluğunda ısrar eden yalnız Cumhuriyet gazetesidir. Taşra gazeteleri de dahil olduğu halde bütün matbuat intihabın salim bir tarzda cereyan etmediğinde müttefiktirler.

Foto Etem

Türkiye güzeli seçilen Nazire Hanımın yeni bir resmi

İzmir güzeli Neriman H. m söylediklerine göre güzellik müsabakasında kendisine rey verecek hakemler Cumhuriyet gazetesine mensup hakemlerin

Güzellerin vekâletlerini almak istiyenlerden Rami ve Münim Beyler

ısrarı karşısında rey pusulalarına Nazire Hanımın ismini yazmışlar. Bu suretle reylerini değiştiren hakemlerden birisi de Çallı İbrahim Bey imiş. Çallı İbrahim Bey Neriman Hanıma demiş ki:

— Hanımefendi, ben Türkiye güzeli intihabında size rey verecektim, fakat Hüseyin Rifat Bey bir azizlik yaptı ve benim puslama Nazire Hanımın ismini yazdırdı. Halbuki iş böyle olmasaydı, tasnifde her ikiniz de 17 şer rey almış olacaktınız.

Tokatlıyanda söylenenler

Bu rivayet Neriman Hanımdan.. Maamafih intihap gecesi Tokatlıyandaki hâdiseden sonra Yunus Nadi Bey masasını terkedip çıkınca Çallı İbrahim Bey o masayı işgal ettiği zaman, orada bulunan eski gazetecilerden bir zata:

— Şu İzmir güzeline yazık oldu, pek âlâ Türkiye birincisi o olacaktı, fakat benim reyim işi bozdu, Nazireye rey verdim. Eğer böyle olmasaydı, Türkiye birincisi Neriman H. olacaktı, dediği mervidir. Eğer böyle ise, yalnız İstanbul güzelliği müsabakasında değil, Türkiye güzelliği müsabakasında da intihap karışık bir şey olmuştur.

Hakemler arasında

Hakemler arasındaki dedikodular da bu intihabın doğruluğunda hasıl olan tereddütleri kuvvetlendirmektedir. Dün akşam gazetelerinden biri ortaya yeni bir şey atmış, ismini yazmadığı bir hakemin Feriha Hanıma rey verdiği halde intişar eden listede Nazire Hanıma rey vermiş olarak gösterilmesinden hareket düştüğünü yazmıştır. Bütün bunlar intihabın itimada şayan bir tarzda cereyan etmediği hissini vermektedir.

Davalar

Diğer taraftan güzellerin dava açmak üzere harekete geçtikleri de yazılmıştı. Bu şayialara nazaran, Nazire Hanım Cumhuriyetten maada diğer gazeteler aleyhine, Feriha Hanım da Cumhuriyet gazetesi aleyhine dava ikame edeceklerdir ve Feriha Hanım Belediye avukatı Rami Beyi, Nazire H. da Münim Mustafa B. yi tevkil etmişlerdir. Fakat şimdilik ortada bir dava meselesi olmadığı anlaşılmaktadır.

Dün keyfiyeti tahkik ettik ve Nazire Hanımın gazeteler aleyhine dava açması için Münim Mustafa B. i tevkil etmediğini ancak Münim Mustafa B. in Nazire H. namına dava ikame edebilmesi için gazetelerin neşriyatını tetkike memur edildiği, maamafih Nazire Hanımın henüz dava açmak için Münim Mustafa Beye vekâlet vermediğini öğrendik.

Bunun üzerine Münim Mustafa Beye müracaat ettik ve sorduk:

— Efendim, gazeteler aleyhine Nazire Hanım namına dava ikame edeceğinizi söylemiştiniz. Halbuki Nazire Hanım bu hususta size vekâlet vermemiş....

Münim Mustafa Bey cevap verdi.

— Esasen ben de Nazire Hanımın bana vekâlet verdiğini söylemedim.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İstanbulspor yenildi

Kadıköyünde maçlar havanın bozukluğundan tehir edildi

Dünkü maçtan bir intıba

Dün İstanbulspor - Beşiktaş Taksim stadyomunda birinci devrenin son musabakasını oynadılar.

Bir gün evvel başlayan yağmurdan bataklık haline gelen saha her iki tarafın da teknik bir oyun göstermesine mani oldu. Oyun bu yüzden bütün tahminler hilâfına tatsız ve zevksiz cereyan etti.

Dün İstanbulsporlular her iki haftaymde de hakim oynamalarına rağmen muhacimlerinin fırsatçı olmaması yüzünden 2-0 mağlûp oldular.

Maç nasıl oldu?

Dörde on kala evvelâ Beşiktaş bir dakika sonra da İstanbulspor alkışlar arasında sahaya çıktılar. Takımlar şu şekilde çıkmışlardı.

BEŞİKTAŞ
Sabri
Hüsnü Adnan
Kadri Ali Feyzi
Nuri Hakkı Nâzım Şeref Eşref

İSTANBULSPOR
Lütfü
Samih Nihat
Hâlit Selâhattin Aziz
Fahri Selahaddin Orhan İsmail Reşat

Oyun mutat merasimden sonra avcı Sait Selâhaddin Beyin hakemliğiyle başladı.

İlk akını sol cenah vasıtasiyle İstanbulspor yaptı, bunu merkezden ilerlemiş eden diğer bir hücüm takip et-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tarihî tefrika: 101

93 felâketleri ve İgnatief

Abdülhamit bir tarafa başka, bir tarafa başka emir veriyor

— Gazeteleri okudum. Mak sadım Necip Paşanın Mabeyin üferiği olmayıp, mızıka feriği olması değildir. Böyle bir adam mabeyine alındıktan sonra sadarette duramam.

Rüştü Paşa, sözünde durdu: Konağına çekildi. Babâliye gelmez oldu. Ziyarete gelenlere de:

— Paşa hastadır. Kimseyi kabul edemiyor.

Diye cevaplar verdirdi.

Abdülhamit, sadrazamın bu nazlarına çok tutuluyordu. Fakat daha tahtta pek yeni idi. Bunun için haber gönderdi. Rüştü Paşayı saraya çağırttı.

— Devlet umurunu reyinizle göreceğimi size vaat etmiştim. Necip Paşa işine gücenmişsiniz. Bunu bana söylemek yok mu? Necip Paşayı mızıkadan azlettim. Bir daha saraya ayak basmamasını kendisine söylettim. Devletin bu müşkül zamanında vazife başından ayrılmak olur mu?

Yolunda, bin türlü temellüklerle gönlünü aldı.

Halbuki bunu söyliyen Abdülhamit, öteyandan da Necip Paşaya haber göndermiş,

— Mızıka Ferikliği onundur. Fakat birkaç gün memuriyetine gitmesin. Saraya da istediği zaman gelsin; yalnız vükelâya görünmesin.

Emrini verdirmişti.

Şehzadeyken,

— Meşrutiyetsiz saltanatı kabul etmem.

Diye böbürlenen Abdülhamit, padişahlığa geçince işte bu kadar kendi bildiğine gider bir müstebit kesilmişti.

Saray saltanatını ortadan kaldırarak meşru, kanunî, meşrutî bir idare kurmak istiyenler, saray hâkimiyeti daha kapanmadan eskisinden bin kat beter yeni bir saray istipdadının kuruluşunu, içleri yana yana görüyorlardı...

* * *

Çerkes Hasan vakasına dair

Tefrikamızın "Çerkes Hasan vakası" kısmında o zaman Bahriye Nazırı olan Kayserili Ahmet Paşanın Çerkes Hasana karşı atılışı hikâye edilmişti. Buna dair Kayserili Ahmet Paşanın mahtumu tarafından bu mektubu aldık:

"93 felâketi mekalei tarihiyenizi kemali merak ve dikkat ile takip eylemekteyim. 86 numaralı tefrikada münderiç Çerkes Hasan vakasının sureti cereyanında tamamii hakikatten kısmen münharif bir tarzı beyana temasıma, o vakanın asıl kahramanı kesilen Kaptanı Derya Kayserili Ahmet Paşanın son ve tek kalmış bir evlâdı sıfatile müsaadenizi rica eylerim.

"Gerçi bu hailei tarihiye evvelce de bazı cerait tarafından yazılmışsa da itiraf hakikî bir kadrü irfanşinaslıktır ki bunların hiç birisi de zatıâlilerininki kadar hakikati maceraları tasvirde muvaffak değildiler. Binaenaleyh bu baptaki malûmatı tâmme ve sahihayı, bizzat kendi ağzından dinliyerek zaptedilmiş olup nezdimde mevcut tercümeihalinden okunmak daha kanaatbahş olacaktır annındayım.

"Maksada şurudan evvel bu hakikati teemmül faydadan hâli olamaz ki, o zaman memleketi idare eden heyeti vükelânın mukadderat ve âkibeti bu Çerkes Hasan vakasının kesbedeceği netayiç ile pek alâkadar görünür. Filhakika Hasanın bu tehevvürü mecnunasine bir demir mânia gibi serilen Kayserili — velev bir müddet için — onu tevkife muvaffak olamasaydı bu azgın Çerkesin orada bir ziruh bırakacağını kimse tahayyül ve zan edemezdi.

"Malûmdur ki Çerkes Hasan vakasının istihdaf eylediği haye, Mitat Paşa konağındaki ece meclisi meşveretini teşkil eden heyeti alelıtlak imha ve ifnadan ibaret olduğu kadar, Hasanı oraya sevkeden zihniyeti müntekimane gerçi Hüseyin Avni Paşa hakkındaki gayız ve adaveti şahsiyesi olmakla beraber, bunda bir de Abdülâzizin bunlar tarafından katledilmiş olduğu zannından mümbais bir hamulei husumet ve intikam vardı.

"Böylece pürtehevvür kudurmuş bir aslan hışmile odaya dalıp kapıyı kapayarak ilk kurşunu ile seraskeri yere deviren Hasanın gazabından, kimi olduğu yere âsâbı gevşiyerek yığılan, kimi pürdehşet firara teşebbüs eden vükelâ meyanında muhafazai itidal ve cesaret ederek bu ölüm ve ateş püsküren kudurmuşun üzerine şîrane bir savletle, yalnız silâhsız ellerinin kuvvetine gövenerek atılan ancak bu seksenlik Kaptanpaşadır ki, biraz geç olmakla beraber, suikasti tam olarak intaca, kendini feda ederek, mâni olmayı göze aldırabilmişti.

"Şimdi silâhsız ihtiyar öz Türk evlâdile, bütün ölüm vesaitile mücehhez delikanlı Çerkes fedayisi arasındaki bu hamaset mücadelesinde görülecek en ince ve küçük teferrüat bile şayanı ihmal olmalı mıdır?

"Filhakika aynen yazdığınız veçhile bu ihtiyar Kaptanpaşa cüretkâr bir korsan çevikliğile, elinde henüz rovelverinin dumanı tüten Hasanın arkasına atıldı ve kavradı. Fakat ne vaziyette tutabilmişti?

"Kayserili esasen, ihtiyarlığına rağmen, gayet kuvvetli, adaleli ve ağır gövdeli idi. Bütün vücudünün siklet ve kuvvetile Hasanın üzerine atıldığı zaman Hasanı dirseklerinin yukarı kısmından göğsü ile beraber pazılarından zapteder bir vaziyette kavramış bulunuyordu.

"Şimdi Hasan, her an kendini bir kat daha bitap bırakan bu demir çemberden sıyrılmıya her ne kadar çok çabaladıysa da kuvvetinin buna kifayet edemiyeceğini anlıyarak bir desisei müraiyane ile kurtulmak çaresine tevessül etti. Ve Kayserilinin neferlikten yetişkin hakikî bir millet babası olduğunu düşünerek:

"— Kayserili, beni bırak! Sen millet babasısın. Sana benim kastim yoktur.

"Teminatında bulundu. Bununla da kendini kurtarmağa muvaffak olamayınca son çarei halâs olarak, Kayserilinin çelik kolları arasında sıkışmış pazısından aşağı kısmının kol ve bileklerinin serbestisinden istifade ederek son kuvvetile çizmesinde mahfuz kamaya yapışıp çekebilerek başının arkasına, sağa, sola körlemesine sallamağa başladı.

"İşte, bu kama Kayserilinin kulak ve yanağını doğramıştır. Bütün aldığı yaralar bundan ibaret olup omuzundan veya sair hiç bir yerinden yaralanmamıştı. Çerkes Hasan, canacısile bir aralık gevşiyen Kayserilinin kolları arasından kendini bu suretle sıyırabilmiş, badehu vak'ayı malûm şekilde idame eylemiştir.

"Böyle mühim bir hâdisei tarihiye muharriri için cereyanı vak'adaki en ufak, en gizli kalmış tafsilâtın haizi ehemmiyet olacağı zehabile etnabı mekal eyledim.

"Maruzatıma müsaadenizle ilâvei beyan edeyim ki, henüz bir çoğumuzun meçhulü kalan bu öz Türk evlâdı bütün ömrünce berrî ve bahrî muharebe meydanlarında bundan daha parlak bir çok menakıbı kahramanane geçirmiş olduğu kısmen müşarünileyhin damadı ve mühürdarı Hüseyin Hâmit Bey tarafından mazbut ve kısmen de o zaman intişar eden (Basiret) gazetesinin 27 kânunuevvel 93 tarih ve 14 numaralı nüshasında mastur olup bu mehazlarla tevsik edilmiş yedimde mevcut mufassal tercümei hâlinde resmile beraber münderiçtir.

"Arzeylediğim gibi merhum müşarünileyhin buna mümasil ve faik, maalesef henüz meçhulümüz bulunan nice icraatı kahramananesi vardır ki bunlar da başlı başına mefahiri milliyemizin bir dasitanı hamiyet ve şehametidirler. Baki hürmetler efendim.

Bahriye yüzbaşılığından Mütekait Kayserili oğlu
A. Galip

Bu mektuba dair iki söz

Galip Beyin mektubunu yukarıya aynen aldık. Biz, Çerkes Hasan vak'asını yazarken, buna dair şimdiye kadar yazılmış bildiğimiz bütün vesikalarda gördüklerimizi yazmıştık. Bütün bahislerde de eldeki vesikaları gözden geçirmekten hâli değiliz. Kayserili Ahmet Paşa merhumun ailesi nezdindeki yazılı hâtıra ortaya konmadığı için bunu bilemezdik. Bununla beraber, vakanın tarifinde Galip Beyin verdiği izahatla bizim yazdığımız arasında yegâne fark, Ahmet Paşanın sol omuzundan da yaralanıp yaralanmadığı noktasından ibarettir.

Lûtfi Simavi Beyin "Devri inkılâp" eserinde aynen:

"Kaptanıderya Ahmet Paşa yerinden fırlayıp canii merkumun ellerini arkasından kavramışsa da zapta muvaffak olamadığından kama ile sol kulak tozundan ve sol omuzundan ve sol pazısından yara yedikten sonra geri çekilmiye mecbur olmuştur."

Deniliyor. Mahmut Celâlettin Paşanın "Mir'atı hakikat"ında da:

"Kayserili Ahmet Paşa arkasından ellerini tutarak bastırmağa ve tabancasını almağa kemali cür'et ve cesaretle çalışmışsa da kama ile Ahmet Paşanın yüzünü ve el ve kolunu yaralayıp harekte mecal bırakmadığından, o dahi meclis odasından geçilir küçük odada ihtifaya mecbur kalan sadrazam ve azadan Hâlet Paşanın yanlarına gidip...,,

Devamı var

HARİCİ HABERLER

Küçük itilâf

Misak hakkında söylenen sözler

CENEVRE, 17. A. A. — Yugoslavya hariciye nazırı Havas ajansı mümessiline şu beyanatta bulunmuştur:

— Küçük itilâf ne geçici ve muvakkat siyasi bir kombinezon, ne de kendi hesaplarına çalışan bir hükûmetler zümresi değildir.

Küçük itilâfın gayesi daha geniştir. Çünkü küçük itilâf sulhun yeni temeller üstüne kurulması ve beynelmilel münasebetlerin kat'i surette kuvvetlendirilmesi maksadına varmak için bütün Avrupa memleketlerinin, bilhassa komşu hükûmetlerin mesaî iştirakine açıktır.

Fransız Hariciye nazırı

CENEVRE, 17. A. A. — Fransız hariciye nazırı M. Paul Boncour, Intransigeant gazetesi muhabirlerinden birine şu beyanatta bulunmuştur:

— Küçük itilâf hükûmetleri hariciye nazırlarının dün yaptıkları toplantı büyük bir ehemmiyeti haizdir.

Bu içtima küçük itilâfın iyi ve parlak bir teşebbüsü, merkezî Avrupada arzu olunmağa değer bir toplulluğa doğru atılmış bir ileri adımı, bir sükûn ve intizam blokunun başlangıcı, Balkanlar ve Tuna memleketlerinin bir arada toplanmasına doğru kurulmuş bir basamak mahiyetindedir.

M. Paul Boncour, küçük itilâfa dahil 3 devlet arasındaki dağlılığın yeni baştan kuvvet ve sağlamlık bulduğunu, sulhu seven bütün memleketlerin bundan memnun olacaklarını da ehemmiyetle kaydetmiştir.

Nönkirşen felâketi

PARİS, 17. A. A. — Nazırlar meclisi Neunkirchendeki infilâk felâketine uğrayanlara yardımak için mebusan meclisinden 500 bin frankık tahsisat istemeğe karar vermiştir.

PARİS, 17. A. A. — Havas ajansından: Fransız demir sanayii şirketinin mümessilleri Sarre havzası idare komisyonunda Sarre mıntakasını temsil eden Kossmann'a Neunkirchen felâketinden zarar görenlere yardım olmak üzre 100 bin frank vermişlerdir.

Yasak kalktı

Amerikada ispirtolu içkilere doğru!

VASHİNGTON, 17. A.A. — Ayan meclisi içki yasağının kaldırılması lehindeki takriri kabul etmiştir.

VASHİNGTON, 17. A. A. — Ayan meclisi içki yasağının kaldırılması hakkındaki takriri 23 muhalif reye karşı 63 reyle kabul etmiştir.

Mebusan meclisinin de kendisine gönderilen bu takriri sülsan ekseriyetle kabul etmesi lâzımdır.

Bu takririn meriyet mevkiine girmesi için şimalî Amerikadaki 48 hükûmetin dörtte üçü tarafından kabulü icap eder.

Japonya Çekilecek mi?

TOKİO, 17. A. A. — Ceneral Araki bir görüşme esnasında yaptığı beyanatta Japonyanın milletler cemiyetinden çekilmesi hakkında katî kararın henüz alınmadığını söylemiştir.

Ceneral Araki Jehol meselesine de temas etmiş, bu meselenin yeni Mançuri hükûmetine ait dahilî bir iş mahiyetinde olduğunu bundan dolayi milletler cemiyetinin veya diğer herhangi bir teşkilâtın salâhiyet hududu haricinde kaldığını tekrar etmiştir.

Ceneral, Jehol eyaletine karşı yapılacak askeri hareketlerin yakında başlaması muhtemel olduğunu da ihsas etmiştir.

Diğer taraftan itimada değer bir menbadan verilen bir habere göre Japonyanın milletler cemiyetinden çekilmesi hakkındaki son kararı kabinenin bugün başlayacak ve iki gün sürecek içtimai esnasında bildirilecektir.

Bin Amerikalı geliyor

NEV YORK, 17. A. A. — Motörlü Augustes transatlantiği 1000 den fazla yolcuyu hamil olduğu halde yakında Avrupaya gidecektir.

Augustes 20 Şubatta Cebelüttarike gelecek ve oradan hareketinden sonra Cannes, Riviera, Napoli, Messina, Atina, İstanbul, Hayfa ve Portsait limanlarına uğramak üzre yoluna devam edecektir.

Deniz gezintisine iştirak edecek kibar âlemine mensup Amerikalılar vardır.

İmparatorluk meclisinin içtimaı

BERLİN, 17. A. A. — Volff ajansından: İmperatorluk meclisi dün içtima etmiştir. Bu toplantıya ilk defa olarak Prusya hükûmeti nezdindeki Alman komiserinin mümessilleri de Prusya murahhasları sıfatile iştirak etmişlerdir.

Meclis Bade hükûmeti namına verilen bir takriri 26 muhalif ve bir müstenkif reye karşı 39 reyle kabul etmiştir. Bu takrirde deniliyor ki:

"İmperatorluk meclisi, Prusya hükûmeti nezdindeki Alman komiserî tarafından Prusya namına murahhaslar tayin edildiğini resmî surette kaydetmiştir. Meclis, M. Braun'un riyasetindeki sabık hükûmet tarafından yapılan ve reisicümhur Hindenburg'un Prusya hükûmetine ait salâhiyetlerin Alman komiserine devri hakkındaki emirnamesinin hükümsüz olduğunun beyan edilmesini isteyen müracaat hakkında Leipzig mahkemesince bir karar verilinceye kadar bilhassa en müstacel meselelerin müzakeresile iktifa etmeği karar altına almıştır.

Kapanan bankalar açıldı

DETROİT, 17 A.A. — Bankalar mevduatın azamî yüzde 5 nisbetinde geri alınmasına imkân vermek için tekrar açılmıştır.

Kişelerin önünde kalabalık görülmektedir. Mişigan hükûmetinin başka yerlerinde de bankalar mevduatın muhtelif nisbetler dahilinde geri alınmasına imkân vermek için kişelerini açmışlardır.

İngilterede gripten ölenler

LONDRA, 17 A.A. — İngilterenin ve Galles memleketinin büyük şehirlerinde grip yüzünden ölenlerin miktarı son hafta zarfında hissolunur derecede azalmıştır.

Evvelki hafta 1911 kişi ölmüş iken geçen hafta içinde 413 ü Londrada olmak üzere 1306 ölüm vak'ası kaydedilmiştir.

Protesto

Fransada mağaza ve dükkânlar kapandı

PARİS, 17. A. A. — İktisadî kurtuluş komitesi — mali projeleri protesto makamında olmak üzre ticaret ve sanayi erbabı arasında dün öğleden sonra bir grev tertip etmiştir.

La Paix sokağında umumî bir şekil alan bu greve bilhassa süs eşyası ticareti yapanlar iştirak etmiştir.

Yiyecek satan mağaza ve dükkânlar ile lokantalar. Kahveler ve sinemalar umumiyet üzre açık kalmışlardır.

Paris muhitindeki mahallelerde bu greve riayet edenler az olmuştur.

Herhangi bir hadise çıktığına dair bir haber alınmamıştır.

Taşrada buna benzer hareketler hazırlanmıştır. Birçok şehirlerde bilhassa Marsilyada, Montepellier'de, Bezier'de ve Poitiers'de mağaza ve dükkânların çoğu kapanmıştır.

Fransız-Rus ademi tecavüz misakı

PARİS, 17 A.A. — Sovyetler Birliği hükûmeti ile Fransa arasında yapılan ve geçen ikincitesrinin 29 unda Pariste imzalanan ademi tecavüz misaki ile uzlaşma mukavelesinin musadak suretleri Moskovada Fransız sefiri M. Dejean ile hariciye halk komiseri vekili M. Krestiuski arasında teati edilmiştir.

Amerikadaki ecnebi komünistler

VAŞİNGTON, 17 A.A. — Âyan azasından M. Hatfield meclise bir kanun lâyihası teklif etmiştir.

Bu lâyihada Amerikadaki ecnebî komünistlerin koğulması yahut Amerika toprağı haricine çıkarılması istenmektedir.

M. Hatfield bu lâyihasının biran evvel müzakere edilip çıkarılmasını istemiştir. Fakat, M. Borah bu dileğe itiraz etmiştir.

Meclis M. Borah'ın itirazini tasvip etmiştir.

Mebusan meclisi Adliye encümeni hükûmeti zorla devirmeği veya hükûmet makam ve memurlarına karşı gelmeği tavsiye eden veya edecek kimseler hakkında şiddetli cezalar verilmesine dair olan kanun teklifini, evvelki kararı hilâfına olarak, tasvip eylemiştir.

İtalya kralı yolda

ROMA, 17 A.A. — Kral ve kraliçe Brindizi'ye gitmişlerdir. Oradan Mısır seyahatine çıkmak üzere vapura binecekler dir.

Irak'ın Roma sefiri

LONDRA, 17 A.A. — Irak sabık başvekili Nuri Sait Paşa Irak hükûmetinin Roma elçiliğine tayin edilmiştir.

Silâhları bırakma müzakereleri

CENEVRE, 17. A. A. — Silâhları azaltma konferansı umumî komisyonu hava kuvvetlerine ait meselelerin müzakeresile meşgul olmuştur.

İngiliz mümessili M. Eden İngiliz teklifleri hakkında izahat vermiştir.

Amerikan murahhası M. Gibson, sivil tayyareciliğ meselesinin mevzii bir plana göre halli hususunda israr göstermiş ve demiştir ki:

— Amerikan hükûmeti sivil tayyareciliğin beynelmilel mürakabaya tabi tutulmasını kabul edemez.

Komisyon, M. Madariaga'nın riyasetinde bir komite teşkiline karar vermiştir. İngiliz ve Fransız teklifleri bu komisyona havale edilecektir.

M. Nadolny Almanyanın bu husustaki noktai nazarını anlatmış ve demiştir ki:

— Almanya ordu tipleri için bir tek şekil kabulü hakkındaki bu yeni mesele karşısında — ortadan kaldırılacak şimdiki ordu teşkilâtının yerine ne konacağını ve taarruz silâhlarının ne dereceye kadar kaldırılacağını anladıktan sonra — bir vaziyet alacaktır.

Danimarka Kralı Pariste

PARİS, 17. A. A. — Reisicümhur M. Lebrun Pariste bulunan Danimarka kralının şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir.

SON DAKİKA

Muhakemeye doğru!

Bursadaki 23 maznundan başka yeni tevkifat yok

BURSA, 17 (Milliyet) — Son müessif vak'anın bütün tahkikatı ikmal edildiği için, evrak müddei umumilik tarafından istintak hâkimliğine verilmiştir. Bu suretle hâdise artık adliyeye intikal etmiş bulunuyor.

İstintak tahkikatının pek uzun sürmiyeceği zannediliyor. Bu taktirde muhakemeye pek yakında başlanacak demektir. Hâdise maznunları olarak mahkemeye sevkedilecek olan 23 kişiden başka yeniden kimse tevkif edilmiş değildir.

Fransa milyarlara varan bütçe açığını nasıl kapatıyor

PARİS, 17 A.A. — Âyan meclisi maliye encümeni tarafından hazırlanan Projede malî vaziyeti düzeltmek için 1933 senesine ait olmak üzere üç buçuk milyar franklık bir tasarruf teminine çalışılması derpiş edilmiştir.

Bu projede vergilerin arttırılmasından beklenen hasılât 2 milyar 267 milyondan 1 milyar 715 milyona indirilmiştir. kontrolun kuvvetlendirilmesi neticesinde elde edileceği umulan 750 milyon da bu yekûn içindedir.

Yine bu projede umumî masraflarda yapılan tenzilât miktarı 3.649 milyona çıkarılmıştır. Bu miktarda hükûmetin teklif ettiği rakama nazaran 1,232 ve mebusan meclisinin projesine nisbetle de 1,626 milyon frank raddesinde bir fazlalık vardır.

Suikastçı Mahkemede

(Başı 1 inci sahifede)

geldi ve biraz uzakta yine durdu. Başımı yine geriye doğru çevirdim ve baktım. M. Cermak'i yerden kaldırıp götürmekte olduklarını gördüm. Kendisini arabama aldım ve otomobilin yolunu tuttuğu hastaneye kadar yanımda alıkoydum.

Otomobilimin iki basamağında da polis memurları duruyordu. Bunlardan biri elinden, başka biri de gözünden yaralanmıştı.

Suikast nasıl oldu?

MİAMİ, 17. A .A. — M. Roosevelt'e suikast yapmak isteyen Zangara, bir sıranın üstüne çıkmış ve revolverinin namlusunu başka birisinin omuzuna dayamış olduğu halde M. Roosevelt'e doğru boşaltmağa başlayınca halk " bu adamı öldürünüz, linç ediniz" diye bağırmıştır.

Birçok kimseler Zangaranın üzerine doğru hücum etmişlerdir. Zabıta, mutaarrızı halkın elinden büyük zorluklarla çekip almış ve Zangara'yı derhal hareket emri verilen bir otomobilin yük konacak yerine bağlıyarak ahalinin tehevvüründen kurtarabilmiştir.

Birkaç kişi Zangarayi götüren otomobili takip etmek ve mütaarrızı dövmek istemiştir, fakat zabıta Zangarayi muhafaza edebilmiştir.

Calabre'da doğduğu söylenen ve 35 yaşlarında olan Zangara Paterson da çalışan bir yapı işçisidir, sanatı yapılara tuğla koymaktır.

Paterson "yeni Jersey hükûmetinde" ki tuğla harmanında çalışan arkadaşları Zangaranın sık sık şiddetli ve ileri geri iddialarda bulunduğunu söylemektedir.

Zangara midesinden rahatsız bulunmaktadır. Akıl hastalıkları mutahassıslarından bazısının beyanatına göre bu hastalığın Zangarada bir tehevvür nöbeti hasıl etmiş olması ihtimal dahilinde görülmektedir.

Gazetelerin verdikleri tafsilata göre sivil zabıta memurları Zangaranın Patersondaki anarşist grupuna mensup olduğunu bilmekte idi.

Nevyork polis müdürü ne diyor?

NEV YORK, 17. A. A. — Nev-York polis müdiri, şu beyanatta bulunmutur:

" Herhangi bir vaka olması muhtemeldir. Onun için şimdiki halde ne kadar fazla ihtiyat tedbiri alınsa yine az görülmek icap eder.

Zangarayı kendilerine örnek yapacak ve onun gibi hareket etmek isteyecek daha başka kimseler çıkması da ihtimal dahilindedir. Bununla için M. Roosevelt in Nev York' ta emniyet ve selametine çalışmak için 800 sivil polis zabıta memuru ayrılmıştır. İtibar ve şöhret sahibi başka, kimselerin de korunmasma fevkalâde çalışılacaktır. Son zamanlarda M. Hoover'e düzinelerle tehdit mektupları gelmişti. Fakat M. Roosevelte şimdiye kadar böyle bir tehdit karşısında kalmamıştı.

Zangara hapishanede

MİAMİ, 17. A. A. — Zangara, gayet yüksek bir bina olan hapishanenin yirmi birinci katındaki hücrelerden birine kapatılmıştır.

Zangara aleyhinde 20 sene hapis cezası tayin edilmesi, birinci derecede bir cinayet işlemek maksadile ve elinde silâh olduğu halde taarruz suçundan dolayi takibatta bulunulacaktır.

Suikast esnasında yaralananlardan biri ölecek olursa Zangaranın idam cezasına çarptırılması lâzım gelecektir.

Zangara cinayet mahkemesinde

MİAMİ, 17. A. A. — Zangara dün cinayet mahkemesi karısına çıkmıştır. Bugün de mahkeme huzuruna çıkacaktır.

M. Ceramak'ın vaziyeti

MİAMİ, 17. A. A. — M. Cermak a bakan doktorlar kendisinin sıhhi vaziyetinin dün akşam memnuniyeti mucip olacak bir halde bulunduğunu daha az ıztırap çekmekte olduğunu söylemişlerdir.

Suikasttan sonra

JACKSONVİL, 17. A. A. — İngiltere kralı ile M. Mac Donald M. Roosevelt'e maruz kaldığı suikasttan dolayi bir teessür telgrafı göndermiş lerdir.

Komşu memleketlerde

Yeni fırka

Suriyede yeni bir fırka teşkil ediliyor

Beruttan Adana gazetelerine yazılıyor: Burada tanınmış simalardan bir grup yeni bir siyasi fırka teşkil etmek için teşebbüste bulunmuşlardır. Fırkanın maksadı Lübnanın Suriyeye ilhaki ile vahdet dahilinde ve ademi merkeziyet usulü ile idaresidir.

Ermeni kamplarında çıkan ve beş bin kişinin açıkta kalmasına sebep olan yangın tahkikatına devam edilmektedir. Başta Taşnak fırkası olduğu halde açıkta kalanlara yardım edilmektedir. Papa, Beruttaki vekili vasıtasiyle yersiz kalanlara verilmek üzere Vatikan namına yirmi bin frank göndermiştir.

HALEP, — Matosyon şirketinin buradaki merkezini idare etmekte olan Rizkullah Müdevver efendi birdenbire ortadan kaybolmuştur.

Şirket hesaplarına bakıldığı vakit müdürün altı bin lira çalarak meçhul bir yere savuştuğu anlaşılmıştır. Muhtelit mahkeme yakalanması için tevkif müzekkeresi kesmiş olup Rizkullah efendinin harice çıktığı anlaşılmıştır.

Çankırı belediye meclisi

ÇANKIRI, 17 A.A. — Belediye meclisi, Şubat toplantısını bitirdi. Tarifelerde halkın lehine tenzilât yapıldı.

Aydın Halkevinde

AYDIN, 17 A.A. — Halkevi tarih şubesi azasından Hakim Ziya Bey tarafından bu gece Halkevi salonunda demokrasi tarihi ve Türkiyede demokrasi cereyanları mevzuunda bir konferans verilmiştir.

Bir Rus muharriri geliyor

Rus muharrirlerinden M. Leon Nikulin bugün Çimperin vapurile şehrimize gelecektir. M. Leon Nikulin Sovyet Rusyanın maruf romancılarındandır. Rus muharriri son zamanlarda "Mustafa Kemalin Yeni Türkiyesi" adında bir eser yazmağa başlamıştır.

Muharrir, bu eseri hakkında tetkikatta bulunmak üzere memleketimize gelecek, burada bir kaç gün kaldıktan sonra Ankaraya gidecektir.

M. Leon Nikulin'in tanınmış bazı eserleri vardır. Rus iktilâlinden sonra şöhret alan bu muharrir, Hübbon ismile ihtilâlden bahseden bir eser yazmış ve bu eser Almancaya tercüme edilmiştir. Muharrir, bundan maada İspanyada yaptığı seyahat intibaları hakında "İspanya Mektupları" ismile bir eser neşretmiştir.

Ehemmiyetsiz de olsa, yangını derhal haber vermeli!

Ekonomi

Ziraî iş vaziyeti

Ekilebilir topraklarımız daha on misli çifçi ailesini besler

Esas: itibarile bir ziraat memleketi olan Türkiyede (*) rençperden bir kısmının buhran dolayısile işsiz kalıp kalmadığı meselesi cidden tetkike değer bir mevzu teşkil etmektedir. Evvelâ ziraat iş vaziyetinin bir hususiyetini gözden geçirelim:

Ziraî işsizliğin sanayiin işsizliğinden farkı:

Bu iki faaliyet sahasının iş vaziyeti arasında esaslı bir fark vardır. Sanayi imal ettiği malın sarfiyatı azalıp ta fiatleri düşünce, hemen işçinin bir kısmına yol verir. Halbuki Strüktürel bünyevî noksanı olmıyan hiç bir memlekette, fiatların düşmesi vesarfiyatın azalması gibi konjonktürel âmiller, ziraatin istihsal hacmini azaltarak çiftçiyi işsiz bırakamaz. Aşağıda memleketimizin ziraî iş vaziyetini evvelâ Strüktürel, bilâhare konjonktürel cihetten tetkik edeceğiz.

1. — *Arazi mülkiyeti* — Memleketimizde, mülkiyet meselesi, sureti umumiyede işsizlik doğurabilecek bir vaziyet arzetmemektedir.

2. — *Nüfus meselesi* — Bazı memleketlerde nüfus o kadar süratle artmaktadır ki, kabili zer arazi çiftçinin ihtiyacına kâfi gelmemektedir; buna, İtalya ile Yunanistan, iyi bir misal teşkil edebilir. Halbuki, Türkiyenin ekilebilir toprakları bugünkünün on misli çiftçi ailesini besleyebilir.

3 — *Fazla makineleştirme* — Kanada gibi bazı memleketlerde ziraat okadar makineelştirilmiştir ki, buralarda zürra, aşağı yukarı sanayi amelesi vaziyetine düşmüştür. Halbuki Türkiye bu sahada henüz değil fazla, kâfi derecede bile terakki edememiştir.

Konjonktürel amillerin ziraî iş vaziyetimiz üzerine tesirleri

Yukarıda konjonktürel amillerin ziraatin faaliyetini azaltmadığını söylemiştik. Bir kaç misal verelim: Avrupanın 1926-30 buğday zeriyat sahası vasatî (Rusya hariç olmak üzere) 28.748.000 hektardı. 1932 zeriyat sahası, fiatlerin büyük sukutuna rağmen, 30.382.000 hektara yükselmiştir. Büyük bir ziraat memleketi olan Macaristanda 1923 senesinde 5,47 milyon hektar arazi zerolunurken, hâlihazırda 5.60 milyon hektar ekilmektedir. Türkiyede de böyledir: Memleketimizde ekilen umum sahanın yüzde 75 ini teşkil eden buğday ve arpa ziraati düyna buhranı başlıyalıdanberi hiç te azalmamıştır. Buğdayın okkasının 16-18 kuruş olduğu 1929 senesinde 28.178.280 dönüm (2), 5-6 kuruşa düştüğü 1931 senesinde ise 34.169.394 dönüm buğday zerolunmuştur.

Arpa zeriyatında esaslı bir tebeddül yoktur. Yukarıdaki erkam gösteriyor ki, son zamanlarda gayrimüsait konjonktürel amiller ziraatte istihsal hacmini azaltmamış, ve dolayısile işsizlik doğurmamıştır. Bunun başlıca sebepleri zürrarın sırf kazanç için çalışmaması, arazisine fazla merbut olmasıdır.

Fakat ziraat işlerinin azalmamasına rağmen, zürraın iş talebi artmıştır. Bunu izah edelim:

Son zamanlarda zürraın iş talebi neden artmıştır?

Son senelerde bir hâdise nazarı dikkati celbetmektedir. Yekûnu günbegün kabarmakta olan büyük çiftiçi kitleleri, meşguliyeti olmadığı bazı aylarda (Teşrinisani - Mart devresi, ve, yazın bir aralık) köyünün haricinde iş aramağa başlamıştır. Bu hâdise, istihsal faaliyetinin azalmasından bahseden bir işsizlik olmayıp, sadece, zürraın naktî kazancının azalması (mübayaa kabiliyetinin tenakusu) neticesinde, eskiden istirahatle geçirdiği zamanları da işe tahsis etmesinden ileri gelmektedir. Evvelce ziraî mahsulâtı kıymetlendirme tedabiri dolayısile mevzuu bahis etmiş olduğumuz bu mesele üzerinde bu defa yeniden tevakkuf etmiyeceğiz.

Memleketimiz ziraatinde işsizlik doğurabilecek strüktürel noksanlıklar var mıdır?

Necati Ç.AKIROĞLU

(*) 1927 ziraî tahririne nazaran, memleketimiz umum nüfusunun% 67,7 nispetini zurra teşkil etmektedir, mütebaki nüfusun büyük bir kısmı da ziraatla bilvasıta alâkadardır.

(2) Bu rakamlar, Osmanlı Bankası bültenlerinin, Ziraat Vekâletinden alarak neşrettiği istatistiklerden çıkarılmıştır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

16 ŞUBAT 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İst dahili	95,75		
Şark d.yolları	8,05	Elektrik	—
D. Muvahhide	62,75	Tramvay	—
Gümrükler	6,75	Tünel	—
Saydi mahi	7,—	Rıhtım	16,—
Bagdat	11,75	Anadolu I	48,—
T. askeriye	7,26	» III	47,—
İzmir Belediye İstikrazı	99	„Mümessil	58,—

ESHAM

İş Ba. Nama	10,20	Bomonti	25,90
» » Hamiline	11,—	Terkos	89.40
» » Müessis	119,—	Çimento As.	12,80
Anadolu	26,40	İttihat dey.	27,65
Reji	4,40	Şark dey.	2,15
Şir. hayriye	15,—	Balya	2,60
Tramvay	62,—	Şark m. ecza	2,85
Umumi sigorta	11,—	Telefon	18,50

ÇEK FİATLARI

Paris	12,03	Prag	15,94,
Londra	727,5	Viyana	4,19,
Nüyork	47,16,	Madrit	5,74,
Milano	9,23,	Berlin	1,98,
Brüksel	2,88,81	Varşova	4,21,
Atina	61,85,	Peşte	3,715,07
Cinevre	2,44,37,5	Bükreş	80,—
Sofya	66,72,	Belgrat	35,12,
Amisterdam	1,17,50	Moskova	10,87,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f Fransız	169,—	1 şilin, Av.	27,—
1 İsterlin	733,—	1 pezet	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,—
20 liret	219,—	1 zeloti	24,—
20 f. Belçika	117,—	1 pengö	33,—
20 drahmi	23,—	20 ley	23,—
20 f. İsviçre	820,—	20 dinar	55,—
20 leva		1 Çernoveç	—
1 florin	26,—	1 Altın	9,24

Yugoslavyanın ticaret gemileri

BERLİN, 17. A. A. — Volff ajansından: Bu yakınlarda neşredilen bir statistiğe göre Yugoslavya nisbeten küçük bir ticaret filosunu kuvvetlendirmek hususunda büyük terakkiler göstermiştir. Dünya harbi bittikten sonra eski Avusturya - Macaristanın ticaret filosunu teşkil eden gemilerden 126.000 tonilâtoluk bir kısmını almış olan Yugoslavya o tarihten beri ticaret gemilerinin istiap hacimlerinin mecmuunu 381.000 tonilatoya çıkarmıştır.

Ruslar portakal aldılar

ADANA, 17 — Rus portakal tacirleri Dörtyoldan yirmi bin paket portakal satın almışlardır. Beher paketin fiati 310 kuruştur. Bu sene Dörtyolun umumî portakal verimi tahminen 240 bin pakettir.

Pamuk fiatları

İhracat mallarımız arasında fiat düşkünlüğünden en ziyade pamuklarımız müteessir olmuştur. Yapılan istatistiklere göre 930 senesinde memleketimizden 12 milyon liralık pamuk ihraç edilmişti. Bu miktar 932 senesinde 2 milyon liraya kadar inmiştir.

Londra ticaret mümessilimiz, pamuk fiatlerindeki düşkünlük hakkında, alâkadar dairelere bir rapor göndermiştir. Bu rapora göre pamuk fiatlerinin bu kadar düş

Belediyede

Ateş çıkınca!

Ehemmiyetsiz de olsa haber vermeli

Baca tutuşması vesaire gibi ufak tefek yangınlar çıktığı zaman halk itfaiyeyi çağırmak tansa kendi kendilerine yangın söndürmeğe teşebbüs ediyor. Bu hal ateşin büyümesine sebebiyet vermektedir. Belediye, küçük yangınlarda bile ateş büyümeden itfaiyenin çağırılmasını birçok defalar ilân etmiştir. Buna rağmen bazı kimseler gelen itfaiye, mühim bir ateş karşısında kalmadığı takdirde bina sahibinin itfaiyenin masrafını ödemeğe mecbur tutulacağını zannediyor ve itfaiyeyi davet etmiyor.

Belediye, yangınların büyümemesi için itfaiyenin, en küçük ateş için çağırılsa bile tazminat istemiyor. Bunun için her ateş zuhurunda itfaiyenin derhal çağırılması hakkında keyfiyet muhtelif vasıtalarla halka ilân edilecektir.

Çöp dökülen arsalar

Şehrin muhtelif semtlerindeki arsalardan bazılarına çöp atıldığından ötedenberi şikâyet edilir. Bu şikâyetler üzerine Belediye bazı tedbirler almış, bunu menetmek istemiş, fakat şimdiye kadar muvaffak olamamıştı.

Belediye şu günlerde bütün boş arsalardaki çöpleri temizletecek ve bundan sonra boş arsalara çöp atılmamasını temin edecektir. Belediye imkân bulursa boş arsaların etrafına tel çevirecektir.

Pirî Reisin haritası

Topkapı sarayı müzesinde bulunan eski deniz kumandanlarımızdan Piri Reis'ın 919 hicret senesinde ceylan derisi üzerine yaptığı Amerika haritası Maarif Vekâleti tarafından Ankaraya aldırılmıştı. Vekâlet ve diğer alâkadar zevat harita üzerindeki tetkikleri bitirdikleri için harita geçenlerde müzeye iade edilmiştir.

Harita Umum Müdürlüğü bu kıymetli haritayı çoğaltarak bütün kütüphanelere dağıtmıştır.. Kütüphaneler bu haritaları çerçeveleterek okuyuculara teşhire başlamışlardır.

Avcılığa rağbet

Maarif Vekâleti bütün Vilâyetlere birer tamim göndermiştir. Bu tamimde deniliyor ki:

"Avcılık faydalı bir spordur. Her vilâyette avcılığın himayesi ve halk arasında bu güzel ve eski sporun rağbetle karşılanmasını temin etmek lâzımdır. Bunun için bu ecdat sporunu yeniden canlandırmak ve avcılık heveslerini çoğaltmak için çalışılmalıdır."

Maarif Vekâleti bilhassa halkevlerinin halk arasında avcılık hevesinin uyanmasına pek ziyade çalışmaları bildirilmektedir.

---

lerin mütemadiyen değişmesi bu istikrarsızlığı arttırıyor.

2 — Amerika mahsulünün az veya çok olacağı hakkında henüz bir fikir yoktur. Bu da fiatlerdeki düşkünlüğe âmil olmaktadır.

3 — Amerikada marttan itibaren, demokrat partisinin takip edeceği siyasetin de fiatler üzerine menfi tesirleri olmaktadır.

Sicilli ticarete kaydedilmiyenler

Bütün tacirlerin sicilli ticarete kaydolunmaları mecburî olduğu ve bunun için müteaddit defalar ihtar ve ilânlar yapıldığı halde bazı tacirlerin sicilli ticarete kaydolunmadıkları anlaşılmıştır.

Yapılan tahkikat neticesinde sicilli ticarete kaydolunmıyan 14 tacir tesbit edilmiş ve birinci ticaret mahkemesine verilmiştir.

Baride teşhir edilen eşya

İhracat ofisi geçen sene Bari sergisinde bir paviyon kurmuştu. Bu paviyonda teşhir edilen eşya henüz memleketimize gelmektedir. Ofis, bu eşyayı çıkarmak için gümrükte uğraşmıştır.. İhracat ofisi, sergilerde teşhir edilen ve tekrar Türkiyeye getirilen eşyaya

Maarifte

Yeni cemiyet

Kabataş mezunları da birlik yaptılar

Kabataş lisesi mezunları dün Halk evinde toplanarak aralarında bir birlik tesisine karar vermişlerdir.

Birlik için dünkü içtimada bir nizamname hazırlanmış, kabul edilmiş, müteakiben idare heyeti intihabı yapılmış, Dr. Süreyya Kadri, Avukat Muzaffer, Muallim Kâzim, Münim, Dr. Ekrem Nafiz, Faruk, Avni, Necati Beyler birlik idare heyetine seçilmişlerdir.

Talebe kongresi

Hukuk talebesi kongresi gelecek cuma gününe tehir edilmiştir.

Düyunu umumiye binasında kolej

Nuruosmaniyedeki Düyunu umumiye binasının, yapılacak bazı tadilâttan sonra mektep olması kararlaştırılmıştır.

İstanbul semtinde mükemmel ve muntazam mektep binası pek azdır. Erkek muallim mektebi gibi bir çok mekteplerimiz, bugünkü ihtiyaca muvafık değildir. Binaenaleyh Düyunu umumiye binasına erkek muallim mektebinin nakledilmesi ihtimali çok kuvvetlidir.

Ancak, bu bina büyük ve geniş olduğu için buraya erkek ve kız liselerinden iki mektebin nakli ile buranın büyük bir kollej haline konulması ihtimali de vardır. Yakında hükûmet kati bir karar verecektir.

Vekâletin bir tamimi

Maarif Vekâleti Maarif müdürlüklerine iki tamim göndermiştir. Bu tamimlere göre hiçbir ecnebi mektebi, ilk kısımlarına, samiin sıfatile de olsa Türk talebe kabul etmiyecektir. Ecnebi ve hususî mekteplerden hususî veya resmî mekteplere verilecek nakil vesikaları behemehal maarif müdürlükleri tarafından tasdik edilecektir. Bu suretle tasdikname kaçakçılığı yapılmasına meydan verilmiyecektir.

Talebe Birliğinde

Dünkü toplantı münakaşalı oldu

Millî Türk talebe birliği dün Talebe cemiyetleri murahhaslarının iştirakile Halkevinde bir toplanti yapmıştır.

Toplantıda birlik idare heyeti ile Talebe cemiyetleri arasında cereyan edecek müzakereleri dinlemek üzere birlik azaları da samiin sıfatiyle hazrı bulunmuşlardır. Fakat müzakerat esnasında samiin sıfatiyla hazır bulunan azalar cereyan eden müzakerata müdahale etmek, söz söylemek istemişler bunun üzerine gürültüler ve münakaşalar olmuştur.

İçtimada en hararetli münakaşa söz söylemek ve sual sormak hakknın münhasıran talebe cemiyetleri murahhaslarına ait olduğu noktasına inhisar etmiş, samiin sıfatıyla hazır bulunan birlik azası buna itiraz ederek, kendilerinin de söz söyliyebileceklerini ve sual soracaklarını ileri sürmüşlerdir.

Söz söylemek ve sual sormak istiyen birlik azaları bilhassa eski idare heyetinin neden Anadoluya seyahat ettikleri noktasında ve buna benzer bazı hususat hakkında malûmat almak istemişlerdir.

İdare heyeti, bu sualler talebe cemiyetleri murahhasları tarafından tevcih edildiği taktirde cevap vereceklerini söylemişlerdir.

Münakaşalar uzun müddet devam etmiş, hazır bulunanlardan mühim bir kısmı içtimaı terketmiştir. Kalan kısım da vakit geç olduğu için içtimaa nihayet vermiştir.

Aydın C. H. F. idare reisliği

AYDIN, 17 A.A. — C.H.F. Vilâyet heyeti idare reisliğine intihap olunan meb'usumuz Adnan Bey mahalli fırka işlerile yakındanalâkadar olamadığından bahisle istifa etmiş ve

Taksim meydanında bir gezinti....

İkindiye doğru işsizler, sonra mektepliler... Ve nihayet akşam karanlığı çökünce...

Bilmem, bana mı öyle geliyor? Yoksa siz de ayni şeyi duyuyor musunuz? Şu son günlerde havada bir bahar kokusu var. Arasıra kar ve sık sık yağmur altında şişip kabaran toprağın nemli zerrelerinde, filiz vermeğe başlıyan bir tohumun ilk çatlayışını görür gibi oluyorum.

Bu duygunun mevsimsiz olduğu meydanda... Baharı selâmlamak için hiç olmazsa bir aya muhtacız. Fakat, şu da mu hakkak ki kara kışı ardımıza aldık.

— Önümüz kış! Demek için sebep kalmadı. Artık önümüz bahar... Eski takvimciler, Kasımın 100ünü sabırsızlıkla beklerlerdi. Yüz — düz.. derlerdi. Bu söz, kışın inişi çıkışı bittiğine, mevsimin düzlüğe girdiğine bir işaretti.

Nitekim, Kasımın yüz ellisi için de:

Yüz elli— Yaz belli... sözü ağızdan ağıza dolaşırdı. Geçen çarşamba, Kasımın tam yüzüncü günü oluşuna göre düzlüğe çıktık diyebiliriz. Amma, ben bunu takvime bakarak değil, havanın gidişatına bakarak söylüyorum.

Bir karayel, bütün hesapları altüst edebilir. Eski müneccimlerin kehanetleri, artık para etmez oldu. Mevsimler de insanlar gibi şaşkına döndüler. Hatırlarsınızya: Bir aralık, ne yaz belli olduydu, ne kış...

Bir sabah, galiba, nisan başlangıçlarında, İstanbul limanı yığın yığın buzlar arasında kalmamış mı idi?

Onun için şimdiden kat'î tahminlerde bulunmağı doğru bulmuyorum. Sadece ümide düşüyorum: Bahar, yakın.. Çok yakın... diyorum.

Dün, elinde bir demet çiçekle dolaşan bir seyyar satıcının ağzından işittim:

— Alemdağının kokuları... Fırıldak bahçesinin gülleri!.. Allahın yarattığından kaçma efendi...

Gül!.. Şubat ayında rengi ve kokusu yerinde, kusursuz bir gül görmek, insanın içine adeta ferahlık verdiğini ilk defa tecrübe ediyorum.

— Bunları nerede yetiştirdin?

—Bahçemiz var, beyim. Biz vaktinden evvel yetiştiririz. Hani seralar içinde....

Satıcının elindeki güller, birkaç dakika içinde kapışıldı.

. . . .

Cuma günleri meydanlar, caddeler adam almıyor. Taksim abidesinin önü, dikkat ediyorum, son aylarda Beyoğlunun başlıca mesiresi oldu. Çiçek, çimen, çim.. Hasılı biraz yeşillik seyretmek istiyenler, bu mini mini çiçek bahçesinin karşısında adeta vecde geliyorlar. Bizde yanlış bir zihniyet var: Kış ortasında şehrin dar muhitinden kurtulup açık havaya bir türlü çıkamayız. Meselâ, vapura binip Boğaziçinde şöyle bir gezinti yapmağı, bir Şimal kutpu seyahati kadar külfetli buluruz.

Taksim meydanına bakan sıra kahvelerde saatlerce çene çalmak bu vapur gezintisinden daha mı keyiflidir? Hayır! Hiç te değil. Fakat kış gelince, hepimizi, bir telâştır alır, ne olur, ne olmaz ayağımız karada bulunsun! deriz.

Bu başlangıçtan sonra, umarım ki Taksim abidesi meydanlığından behsedeceğimi anladınız.

Bu meydanda kimleri görmezsiniz aceba.. Aylardanberi hiçbir tarafta rastlamadığımız ahbaplar, burada karşımıza çıkarlar.

Bahçenin etrafında muayyen simaların, muayyen zümrelerin ayrı ayrı yerleri vardır. İkindiye doğru işsizlerin akını başlar. Bir günlük tatili beda- olurlar.

Biraz sonra, mektepli grupları sökün eder. Neşeli, şakrak hareketlerile, muhitin manzarasını değiştiren bu çocuklar, akşam karanlığı çökünce yerlerini, taze çiftlere terkederler.

Lâmbanın kuvvetli ışığından biraz uzakta, gölgelerini yüzlerine siper ederek konuşanları görürsünüz. Bunlara kimi, uzaktan dudak altı gülerek geçer, kimi merakla yanlarına sokulup zavallıları göz hapsine alır.

Bu sırada, tepedeki kahvelerden şarkı sesleri duyarsınız:

"İçtik tatlı kımızı..
Yamandır köylü kızı..."

Şehir kızları, bu yanık şarkıyı, nedense beyenmezler, belki bir köylü kızının yaman olabilmesine akıl erdiremedikleri için....

Sarı bereli, çirkin bir kız, yapmacık bir gülüşle:

— Offf! diye söylenir, yine mi bu şarkı?..

Yanındaki genç te hemen ona taraftarlık eder:

— Hakkın var!..

Taksim meydanı muhakkak ki tramvay gürültüsünün en çok hissedildiği bir yer. Burada, çan çan... Hiç değişmiyen bir tempo halinde... Bu temponun benim kafamın içinde, çok hoş bir ahengi var. Bu meydanın bir köşesinde, boş bir tramvay arabası beklemek için, geçen zaman bence hiç te ölmüş bir zaman sayılamaz.

İnsan, burada kendini eğlendirecek okadar çok şey buluyor ki...

Size de tavsiye ederim; eğer bir saat için yapacak başka işiniz yoksa, akşamları şöyle Taksime kadar uzanın..

Meydanın karanlık basınca aldığı manzaradan, her halde pek çabuk bıkmıyacaksınız!

M. SALÂHADDİN

Poliste

Bir kız kayıp

Eyüpte 11 yaşlarında Rahime isminde bir kız çocuğu bir kaç gün evvel evden çıkmış ve bir daha dönmemiştir. Rahimenin ailesi bir çok yerler aramış, fakat kızın izini bulamamıştır. Bunun üzerine polise müracat edilmiştir.

Zabita Rahimeyi aramaktadır.

Yarım okka afyon

Üsküdarda Hayri isminde birisi şüpheli şüpheli dolaşırken polisleri kendisinin yakalamak istemişlerdir. Hayri polisleri görünce kaçmağa başlamışsa da bir müddet sonra yakayi ele vermiştir. Hayrinin üzerinde yarım okka afyon bulunmuştur.

Barakada kumar

Zabıta Kadıköyünde garip bir kumarhane meydana çıkarmıştır. Son zamanlarda Kadıköy iskelesindeki sebze halinin alt katında metrûk duran bir yere geceleri bazı kimselerin girdikleri nazarı dikkati celbetmiş ve zabıta burasını gözetlemeğe başlamıştır.

Evvelki gece polis devriyeleri yine buradan geçerlerken içeriden bir takım sesler duymuşlar ve yavaşça içeriye girmişlerdir. Boş duran bu odada Rasim ve Bürhaneddin isimlerinde iki kişi kumar oynarlarken, bir kaç kişi de otururken yakalanmışlardır. Ortada bir miktar da kumar parası bulunmuştur. Kumarcıların ötedenberi burasını gizli kumar ve esrarhane haline getirdikleri anlaşılmıştır. Kumarcılar adliyeye teslim edilmişlerdir.

Kasımpaşada Hüseyin isminde bir adanın da dükkânında kumar oynanmakta olduğu haber alınmış, yapılan araştırmada dükkânın arkasında Hüseyin ve Muzaffer isimlerinde iki kişi kumar oynarlarken yakalanmışlardır.

Esrarhane

Polis devriyeleri Vefa civarında bir klübeye geceleri bazı kimselerin toplanmakta olduğunu görmüşler ve tahkikata başlamışlardır. Evvelki gece zabıta bu klübede anî olarak araştırma yapmıştır. Klübenin kapısını Safiye isminde bir kadın açmış ve polisleri görünce bağırıp çağırmıştır.

Memurlar içeriye girdikleri zaman duvarların köşelerinde esrar içip sayıklamakta olan beş altı kişi ve ortada esrar nargile ve kabakları görmüşlerdir. Nargileler, esrarlar müsadere edilmiş ve esrarkeşler yakalanmışlardır. Safiye ismindeki bu kadınla kocası Etonun bu klübeyi gizli esrarhane olarak işlettikleri anlaşılmış, karı koca adliyeye teslim edilmiştir.

Çalınan paralar

Boyacı köyünde 0 numaralı Yalıda ikamet eden Mazhar Paşa mahdumu Necmettin Bey polise müracaat ederek, evdeki sandık içinde ve bir torbada bulunan 80 adet Türk alıtn lirasından 34 ünün ve bundan başka 13 İngiliz lirası ve bir miktar gümüş parasının çalındığını iddia etmiştir.

Tahkikat neticesinde mezkûr Yalıda hizmetçi Bulğaristanlı Davut oğlu Hüseyinin üzeri aranmış ve 5 Türk altın lirası bulunmuştur. Suçlu diğer 29 altın ile 13 İngiliz lirası ve gümüş paraları çekmecede

Ziraat Enstitüsü

Alman ilim muhitinde alâka uyandırdı

ANKARA, 15 — Ziraat enstitülerimiz Alman ilim muhitinde büyük bir alâka uyandırmıştır. Yüksek ziraat ve baytar mektebi rektörlüğüne profesör Geheimrat Falkenin getirilmiş olması bu alâkayı arttırmıştır. Bu iki yüksek mektebe celbi mukarrer Alman profesörleri işi ile halen Almanyada bulunan profesör Falke meşgul olmaktadır. Profesör Falke Almanyadaki temasları neticesinde Ziraat Vekâletine celplerini teklif edeceği profesörleri tesbit edecektir.

Ziraat vekili Muhlis Beye son günlerde Almanyadan müteaddit mektuplar gelmiştir. Mektuplardan birinde Leipzig üniversitesi rektörü bu teşebbüsten dolayı memleketimiz için güzel temennilerde bulunmaktadır. Yine ayni üniversitenin felsefe fakültesi reisi profesör Dr. Weickmann yazdığı bir mektupta:

"Ankara için ilmî kabiliyetlerile tanınmış, kıymetleri müsellem ve şahsî vaziyetlerine göre bu güç ve mesulivetli vazifeyi muvaffakiyetle basaracak profesörler teklif edilecektir."

Tren kara saplandı

TOKAT, 17. A. A. — Şiddetli kar fırtınası devam etmektedir. Bir cok yollar kardan kapanmıştır. İstanbuldan gelmekte olan ekspres postası Artvinin Cizözü mevkiinde kardan geçemiyerek yolda kalmıştır. Yolu açmak için yüz amele gönderilmiştir.

Mahsulâtı tahmin

ADANA, 17 — Adana ticaret Odası azasından Hazım beyin bir takriri üzerine memleketimizin her sene mahsulâtı için bir tahmin bürosu açılmasına karar verilmiştir.

Bir tren kazası

FEVZİPAŞA 15 — Buradan hareket eden iki ameleyi hamil vagonet, kömürler istasyonunda bir lokomotife çarpmış, bir amele ölmüş, diğeri yaralanmıştır. Yaralı amele Adanaya gönderilmiştir.

Davetler

Beşiktaşta tütün ikramiyesi

Beşiktaş Askerlik Şubesinden: Şehit yetimlerile Malûlini askeriyenin 933 senesi Tütün ikramiyesi yoklamasına devam edilmektedir. Şimdiye kadar müracaat etmiyen alâkadarların 20 mart 933 tarihi-

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

18 ŞUBAT 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Askerî rasat merkezinden alınan malûmata göre bugün hava kapalı ve yağışlı olacak rüzgâr karayelden kuvvetli esecektir.

17-2-933 tarihinde hava tazyikı 760 milimetre, en çok hararet 4 ve en az 3 derece idi .

Haftanın yazısı

Aybaşlarında Bir gün

Ayların bünyelerinde de zim bünyemiz gibi hususî değişik kıymette uzuvlardır. Her aza bir kıymette maz ya!.

Dün arkadaşlardan biri anttı. Sultan Hamit devrinde r mecliste cahilliği ile maruf r zat:

— Bendeniz çemiyeti rümiye azasındanım! diye imdiki hakem heyeti azasın övündükleri gibi) övünüş... Ve hazirundan biri de vap vermiş:

— Efendim! vücutte sünnet defedilen aza da vardır.. Avlarda da ilk günler ehemiyetlidir. İktısadî kıymeti rdır. Lâkin asıl hünerli gün r ayın onundan on sekiz yirisine kadardır. O esnada en zel ve inanılacak yalanları yleriz...

Zaten ay üç devredir: İlk gün alış veriş günüdür. Ay alınır, borçlar verilir.. İnci on günlük devre söz, münakaşa ve hattâ kavga devsidir.. Son on günlük derve. vait devresidir...

Şimdi ay başlarında yani rinci devreden bir gün yaşacağız:

Ben elimde kalem, önümde yaz kâğıt, "Acaba ne yazam da soğuk olmasın!" diye şünürken kapı çalınır. Açı. Hizmetçinin sesi:

— Su parası için gelmişler.. Birden bire insanda bir isyan hissi belirir.

— Allah Allah yahu! Geçen av verdikti.. Her ay mı?..

Ve nihayet anlaşılır ki üç ay evvel verilmiş... Tediyeyi yaparsınız. Yoksa suyu keserler, ve sizi Kerbelâya sürerler.

Makalemin mevzuunu bulmak için evvelâ dimağımın sükûnetini temin etmeliyim. "Acaba su hakkında bir yazı yazsam mı?." mülâhazası şöyle zihnimin üzerinden geçerken:

— Cırrrr! Çıngırak... Bu sefer:

— Sigortacı!..

— Ne sigortası?.. Makbuzu getirirler... Anlayabilirseniz anlayın... 1898735 numaralı poliçenin bedeli imiş.. Bu ne demek?. Ve bir müddet münakaşadan sonra anlaşılır ki; eşya sigortası imiş. Müddeti de geçmiş. Şirket size kredi yapmış... Tabiî verirsiniz...

Yine kâğıt önünüzde bem beyaz durur. Kalem elinizde ağırlaşmaya başlar... Nihayet bir mevzu bulursunuz. "Güzellik müsabakaları".

"Güzellik müsabakaları" hakkında ne yazılabilir?.. Çook!.. Her şey yazılabilir. O halde:

— Cırrr!. Kapı..

Aldırmak istemezsiniz. Lâkin kulağınız oradadır.

— Elektrik parası...

— Ne kadar yanmış?..

— 173 kilovat.

— Ne?..

— 173 kilovat...

— Muhakkak saatte bozukluk var. Yahu biz kaç lâmba yakıyoruz ki: Elektrikle işleyen bir şeyimiz yok... Nedir bu?.. Muhakkak saat bozuk!

— Efendim! Orasını bendeniz bilmem. Ben tahsildarım..

— Evet! Orası doğru amma kime şikâyet edeyim birader. Gözgöze bedava para veriyoruz...

— Efendim şirkete müracat ediniz! der ve parayı alıp gider.

Kesenin ağzı açıldıkça sizin karihanız kapanmaya başlar..

Nerede de kaldımdı... Evet. "Güzellik müsabakaları" serlevha... Alt tarafına gelelim. "Bir kaç senedir, şehrimizde yapılmakta olan..." İyi değil bu başlangıç, belediye havadisi yazar gibi... Değiştirelim... "Karilerimizin de malûmudur ki....." Bu da pek klâsik bir başlangıç... Öff! ateş bastı...

— Cırrrr!.

— A. Artık illâllah! Para için gelmişlerse doğrusu çatarım... Hemen kapıya fırlarsınız... Hızla açarsınız... Komşunun hizmetçisi:

— Madam biraz sizin ütüyü istiyor.. der.. Siz geriye o da içeriye. .

Yazmağa başlarsınız. "Cümhuriyet refikimiz bir kaç senedir..." Refikimiz demek pek yerinde değil.. Handise biribirimizin gözünü oyacağız. Böyle refik olur mu? Müraililiği bırakalım da başka bir tabir bulalım: "Cumhuriyet gazetesinin bir kaç senedir tertip etmekte olduğu güzellik müsabakası bu sene..."

— Cırrrr!.

— Kim o?.. Hizmetçi:

— Birisi gelmiş, sizi istiyor.

Ropdeşambr ile dışarıya çıkarsınız.. Kısa boylu, üşümüş ve büzülmüş bir adam:

— Efendmi! İcare için geldim..

"Güzellik müsabakaları" mevzuundan "icare" ye düşüşteki mesafeyi bir kere düşünün .

— Ne icaresi?.

— Evkaf icaresi. Efendim 43 lira 74 kuruş...

— Neeee?

— (Gülümseyerek) 43 lira 74 kuruş..

— Şimdi bu parayı verecek miyiz!..

— Mümkünse..

— Mümkün değilse!.

— İcraen tahsil ederiz..

— Kuzum efendi! Bu icare demek nedir?. Kimin vergisidir biz bu parayı neden veririz?. Kimin hayrına gider şunu bana bir anlatsanıza.

— Efendim. Bendeniz emir kuluyum. Git parayı iste derler. İsterim, vermezseniz vermedi derim. Amma icare nedir, kimindir orasını müdüriyete sorunuz...

— Hâlâ şu Evkafı kaldıramadılar yahu!. Ezanlar bile türkçe oldu. Hâlâ Evkaf yerinde, hâlâ icare veriyoruz.. Hâlâ bu şark icadında ısrar ediyoruz. Evkafı ilk icat eden İmamı azamdır efendi. Bilir misin?.

— Hayır Efendim. Tanımam. Bendenizin imamlarla işim yok!..

— Öyle imam değil.. İmamı azam..

— Beyefendi! Parayı verecek misiniz, yoksa...

— Yooo! Tehtide gelemem. Vermiyeceğim işte! Ne yapacaksın..

— Bağırmayın beyim! Ben bağırıyor muyum...

— Sen bağıramazsın efendi!

— Sen de bağıramazsın öyle ise!.

Şrank!.. Kapı kapanır.. Memur gider.. Ve siz içeri girersiniz...

Haydi bakalım. "Güzellik müsabakaları" nı yazınız.. Arkadan bir:

— Cırrrr! daha... Majik sinemasının el ilânı..

Bir daha:

— Cırrrr!.

— Yahu! Bu kapı değil! Çalar saat! Hiç durduğu yok.. Şu çıngırağa bir kâğıt tıkayın da azaçık rahat edeyim. Yazı yazamıyorum..

Bir müddet sükûnet!.. Amma kulağım yine çıngırakta. Acaba kâğıt tıkalı iken de işitecek miyim diye!...

Yazıya biraz daha devam ettikten sonra:

— Güm, güm güm.. diye kapıya vuruluyor... Açtık.. Ekmekçi... İçeriden protesto ettiler.

— Çıngırağı işitemiyoruz..

Kâğıdı çıkardık. Bu sefer kulağıma pamuk tıkadım.. Ve yazmaya başladım.. "Güzellik müsabakaları" Kulaklarımda bir oğultu.. Beynim hamam kubbesi gibi ötüyor..

Pamuğu çıkardım.. Oh! dünya varmış... Kapı durmadı.

— Cırrrr!.. Hemen fırladım. Hizmetçiye parulayı verdim:

— Bey evde yok!. diyecek..

Sırasile, vergi tahsildarı, bekçi, Hilâliahmer ianesi, halıcı, tereyağcı, manikür geldiler ve gittiler... Bir tanesi ısrar etti:

— Vah, vah! demek Bey yok...

— Hayır efendim.

— Ne zaman gelir acaba!.

— Vallahi bilmem efendim!

— Bir emanet vardı da...

— Bırakın bize verelim..

— Hayır kendisine vermek için tenbih ettiler... Ali Bey gönderdi.

Ali Bey denilen zat arkadaşımdır. Kendisine iki gün sonra iade etmek üzere on beş lira vermiştim. Bir hafta oldu görünmediydi. Hemen fırladım. Ümidi kestiğim on beş lirayı almak için kapıya seyirttim. Gelen adam elime bir zarf verdi.

— Ali Bey gönderdi.. Efendim.. dedi. Zarfı açtım ve okudum:

"Kardeşim,

Senden aldığım on lirayı iade edemediğime pek müteessirim. Fakat o günden beri hastalanıp evden çıkamadım ki; daireye gidip te para tedarik edeyim. Binaenaleyh ikisini iade etmek üzere cumartesine kadar bana beş lira daha vermeni rica eder, gözlerini öperim. ALİ„

Fena oldum. Amma elden ne gelir. Ne yaptığımı bilmiyerek herife cevap verdim.

— Peki evde bulamadım dersiniz...

— E mektup nerede derse...

— Kendisine verdim. deyiniz!.. Kapıyı kapadım ve içeriye girdim..

İlk işim, önümdeki "Güzellik müsabakaları" yazılı kâğıdı yırtmak oldu...

FELEK

Hamiş:

Büyük Türk edibi Yusuf Ziya Bey dünkü Cumhuriyette üç dört satırla bana çatmakta devam ediyor: Diyor ki:

«Acaba Felek Bey de "Ahmet Haşim" in vaktile kendisi için yazdığı satırlarda benimle beraber midir?»

Bundan zannederim beş sene kadar evvel, İkdam gazetesinde Ahmet Haşim Bey bana hiç umulmadık bir şekilde ve sebepsiz olarak hakaret etmişti. Fakat sonradan haksızlığını teslim etmek kibarlığını gösterdi ve gazetesinde imzasile bu sözlerini geri aldı.

Yusuf Ziya Bey bunu bilmiyorsa kendisinden sorabilir. Çabuk infial eden bir zat olan Ahmet Haşim Beyi o zaman bu Yusuf Ziya Beyin aleyhime tahrik ettiğini bana İkdamın esaslı bir rüknü o vakit söylemişti. Yusuf Ziya B. kendi söyleyemiyeceği şeyleri böyle başkalarına söyletip onların da başını nâre yakan bir zattır. Eğer dediği gibi Ahmet Haşim Beyin o zaman söyleyip te sonradan tashih ettiği o sözlerde hemfikirse kendisini bu sözleri tekrardan şimdi kim menediyor?.

Lâkin, iş ne oldu?. Güzel intihabındaki isabetsizlik davası nereye gitti?. .

Fe.

Askerî bahisler

Çabuk asker yollama tayyaresi

Bir çok büyük tayyareler yaparak, bunların içine bolca asker bindirip düşman ordusunun gerilerine veyahut içmemleketlerine saldırtmak işi, büyük dünya kavgası esnasında akıl edilmişse de tesirli bir surette tatbik edilmemiştir. Bu sebepten, cihan kavgası tarihinde bunun ancak bir iki küçük misaline tesadüf edilebilir:

Birincisi; 1916 yılının birinci teşrin ayında iki Alman zabitinin şark harekât sahnesinden, Rus hatlarının 80 kilometre gerisinde *Kowno* mıntakasına tayyare ile inerek Kowno - Brody demiryolunu bir kaç yerinden attıktan yirmi dört saat sonra kendilerini tekrar almağa gelen ayni tayyare ile uçup kaçmaları; ikincisi de, Filistin cephesinde gene tayyarelerle İngiliz hatlarının gerisinde yere inilerek Sina çölünün içinden geçen ve İngiliz ordusuna su sevket mek için yapılan meşhur demirboruyu patlatmaları.

İleride yeni bir kavgada, düşmanlarını yenmek için her yeni vasıtayı tetkik etmekten ve sınamaktan yorulup bıkmıyan büyük askerî milletlerin son yıllarda meşgul oldukları bir mesele de işte budur.

Tayyarelerle asker, erzak ve cephane yollamak ve yetiştirmek lüzum ve ihtiyacını, son yedi sekiz yıl içinde duyan Fransızlarla İngilizler olmuştur. Bu ordular, Fas ta ve Irakta yerli ayaklanıcılar tarafından hücuma uğramış, çevrilmiş ve kuşatılmış olan karakollarına, postalarına ve müfrezelerine, karadan yardım yetişinciye kadar dayanmaları için onlara tayyarelerle çabucak erzak, cephane, ilâç ve takviye kuvveti ulaştırmak suretile bunları helâk olmaktan veya tutsak olmaktan kurtarmışlardır.

Bu küçük sınamalardan elde edilen muvaffakıyetlerden sonra, mesele tetkik edilmiye hak kazandı. Tayyarelerin, pek çabuk bir zamanda çok uzaklara kadar gitmek hususundaki müstesna kabiliyetleri, onların böyle bir işe pek elverişli olduğunu göstermektedir. Askerlik âleminde, bundan şöylece istifadeler çıkarılacağı düşünülüyor:

1 — Malûmdur ki piyade kuvvetleri düşman cephesinin bir noktasına siklet merkezi yaparak saldırırlar ve orasını delerek yararlar. İşte bu yarma yapılan yere düşman ihtiyatları yetişmezden evvel deliği büyültmek ve düşman ordusunu ikiye bölmek için delinen yerden çevik kuvvetler içeriye saldırırlar. Bu saldıranlar, süvari gibi, zırhlı kıtalar gibi birliklerdir. İşte böyle bir zamanda, tayyarelere bindirilmiş kuvvetler, yarılan yerden pek çok içeriye derinliklere doğru acele sürülecek olursa düşman ordusunun gerilerinden tesir etmek suretile onun parçalanmasını kolaylaştırırlar.

2. — Bir kırım (*) esnasında piyade fırkaları düşmanın cephesine saldırırken, süvari fırkaları yanlarına taarruz ederler. Fakat süvarinin muharebe ve ateş kuvveti az olduğundan, karşısına çıkan düşman ihtiyatları onu çabucak durdurur ve bocalatır. Bu zamanda süvarinin yardımına piyade koşturmak lâzımdır, ki buna çok kere zaman kalmaz. Çünkü piyade ağır yürür. İşte böyle nazik bir zamanda bir süvari fırkasına yardıma tayyarelerle gönderilecek bir tabur piyade bile bazan büyük bir kırımın kazanılmasına sebep olur.

3. — Düşman memleketi içindeki ikmal tesislerini, cephane ve silâh fabrikalarını, asker taşımağa yarayan ehemmiyetli demiryolları üzerinde büyük köprüleri ve tunelleri yakıp yıkmak ve atmak çok değimli ve faydalı bir iştir. Halbuki bir tayyareye bindirilerek yollanacak iki üç fedakâr zabit veya küçük zabit içdüşman memleketinde korunmamış bırakılan bu gibi mühim tesisleri uçurabilir.

Bu gibi muhtelif yumuşları başarmak için tayyarelerle asker yollamak işi, son yıllarda yalnız askerî edebiyatta münakaşa edilmekle kalmıyor, büyük askerî memleketlerde bu işler her fırsattan istifade edilerek sınanmakta ve talim edilmektedir. Meselâ, İngilizler, 1932 yılının ikinci kânun ayında, üç büyük tayyare ile, bir buçuk gün içinde Kahireden Hartum'a 70 nefer göndermişlerdir. Bundan bir kaç ay sonra da *Nord Hampton Şayr* alayına mensup ve yuvarlak rakamla 600 neferden ibaret üç bölük piyadeyi dokuz adet (Vikers - Viktorya) tayyaresi içinde Kahire den Iraka götürmüşlerdir. Bu tayyarelerin beheri 22 nefer taşımak üzere üç defa uçmuştur.

Son defa, Fransız sonbahar manevraları esnasında dahi bu biçim sınamalar yapıldı. büyük bir tayyareye 25 neferlik bir tahrip müfrezesei bindirilerek kırmızı düşman taraf ordusunun gerisinde indirilmiş ve bu müfrezenin, tahrip işini muvaffakıyetle yapmış olduğu kabul edilmiştir. Ertesi 15 eylûl akşamı dahi tekrar 25 kişilik bir müfreze düşman tarafın gerisine indirilmiş ve bu müfreze, kamyonlarla nakledilmekte olan bir düşman piyade alayına alayın yürüyüş molası esnasında bir baskın yapmıştır.

Maamafih, bu iş, yeni bir tayyare tipinin yaratılmasını icap ettirdi. Şimdiki halde "Çabuk asker yollama tayyaresi"adı takılan bu tip tayyareler çok büyük hava kuşlarıdır. İngilizler ve Amerikalılar, kendi orduları için yaptırdıkları bu tip tayyareleri şimdilik gizli tutuyorlar. Son zamanda Rusya da yapılan bu cins bir tayyare beş motörlü olup 35 silâhlı neferi 165 - 167 kilometre hızla götürmektedir.

CİNOĞLU

(*) *Kırım = Meydan muharebesi.*

HAROLD LLOYD LUİ SİNEMACI
filminde

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Darülbedayi Temsilleri
Bugün suvare saat 21,30 da
ŞAKA
Nakili Bedia
I. Galip Hanım
Komedi 4 perde
Halk gecesi

RADYO

Bugünkü program

18 - 18,45: Saz Müşerref Hm.
18,45 - 19,30: Orkestra.
19,35 - 20: Fransızca ders (müptedilere mahsus).
20 - 20,30: Karagöz.
20,30 - 21,30: Hafız Ahmet B. saz.
21,30 - 22,30: Orkestra, Ajans ve Borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12,30: Orkestra. 18: Orkestra. 19: Ajans haberleri. 19,15: Ferahnak faslı.

VARŞOVA, 1411 m.
13,15: Plâk. 17: Plâk. 19: Kah ve konseri. 21,05: Operet musikisi. 23,10: Piyano ile Chopin'in eserlerinden konser. 24: Caz.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18.05: Opera takımı tarafından operetlerden mürekkep konser. 19,50: Telefon memurlarının tagannili konseri. 21,05: Tiyatro. Müteakiben: Sigan musikisi. 24,50: Dans musikisi.

MÜNİH, 532 m.
18,05: Konser, 19,50: Taganni.- Müsahabe. 21: Gilbert'in eserlerinden 2 perdelik "Mikado" opereti. 23,50: Stutgart'tan: Gece musikisi.

VİYANA, 517 m.
18,50: Şarka ait Avrupa musikisi. (Opera parçaları). 20,35: Taganni (piyano ile). 21,05: "Trio" isimli temsil. 23,20: Caz (tagannili)

MİLANO-TORINO-FLORENSA
18,15: Dans musikisi. 20: Plâk. 20,40: Yeni musiki. 21: Plâk. 21,50: Kabare. 23: Caz.

PRAG, 487 m.
17,15: Konser. 18,55: Plâk. 19,35: Musikili almanca neşriyat. 20,20: Bando muzika. 21,25: Gramofon plâğı ile seyahat hatıraları. 23,20: Hafif musiki.

BÜKREŞ, 394 m.
18,05: Karışık musiki. 19,30: Devamı. Gramofon. 21,05: Radyo orkestrası. 21,50: Piyano konseri. 22,20: Radyo orkestrası.

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.
Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel.: Beyoğlu : 4887 12

Milliyet'in edebî romanı: 24

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

— Garson. . Hesabı gör.

Beş dakika sonra Kapalıçarşının geçen üç arkadaş, tramvay caddesinden Tahtakaleye ulaşmak üzere bulunuyorlardı. Orada biribirlerini selâmlıyarak ayrıldılar. Hak Bey yan sokaklardan birine dalmıştı. Kolağası ile yaver, gerisin geriye dönerek yavaş yavaş yürümeye başladılar.

Bunlar, her akşam yemek yedikleri "Apti" nin lokantasına gidiyorlardı.

İki yolcudan biri ve bir yolcu

Bu saatte "Vardarkapısı" Semtiğin en kalabalık ve en canlı yerlerinden biri idi. Çünkü İstanbuldan gelen konvansiyonel bu saatte Selâniğe ulaşırdı.

İstasyon her zamanki gibi, bir arı kovanı gibi uğulduyordu. Arabacılar gırtlakları yırtılırcasına bağırıyorlardı:

— Vardaa! Vardaa!

Sarı, yeşil ve kırmızı lâmbalı tramvayların ikisi geliyor, dördü gidiyordu. Otel simsarları bir tarafta, hamallar bir tarafta başbaşa vermiş konuşuyorlar, gelecek yolcuları bekliyen sabırsız şehirliler asabî asabî dolaşıyorlardı .

Tren garda durduğu zaman bu kalabalık itişe kakışa vagonlara hücum etti.

Lokomotifin bacasından fışkıran dumanlar, iyi kapanmamış "valf" lardan kaçan buharlara karışıyordu. Az ışıklı istasyon birden bire koyu bir sis altında kalmışa dönmüştü.

Kompartımanların açılan kapılarından hamallar bavullara, çantalara saldırırlarken birinci mevki arabalar önünde simsarlar avaz avaz bağırmıya başlamışlardı:

— Grand Otel

— Emperiyal

— Kolombo. .

— Otel Emperiyal. . Emperiyaaaal!

— Kolombo. .

Trenden çıkan yolcular pek çoktu. Kimisi hamallara küfrederek, kimisi yere düşürdüğü bir paketi kalabalık arasında ele geçirmeğe savaşarak istasiyondan uzaklaşıyor; bazıları ise hiç telâşsız oturdukları yerlerden kımıldanmıyarak istasyonun tenhalaşmasını bekliyorlardı.

Bir kaç dakika sonra bunlarda da hareket eserigörüldü. Dışarıda nefes almadan bağrışan otel simsarlarına işaret etmiye başladılar.

Bir çokları "Grand Otel" e inmek istiyorlardı. O kadar ki bir kaç dakika içinde önüne yığılan bavullarla valizler arasında bu otelin simsarı diri diri gömülür gibi olmuştu. Bereket versin hamallara. . Derhal koşuştular ve valizleri kapıştılar da zavallı simsar nefes alabildi.

Sıfır numara kalıba vurulmuş feslerinden ve kozmatikli bıyıklarından belli idi ki bu müşteriler hovarda insanlardı. Bunlar giyinişleri ile saçlarının kesiliş tarzları ile, önleri çok kapalı yeleklerinde sallanan altın kordonlar ve iskarpinlerinin bol bağlanmış papiyon kravatları andıran ipek "fiyonga" larile yüz aynalı bir odada dolaşan tek adama benziyorlardı.

Dedik a, bunlar hovarda insanlardı ve Selâniğe hovardalık için gelenler hep bu "Grand Otel" e inerlerdi. Çünki kafeşantanın yanıbaşında duran bu otel, kafeşantan kızlarının geceyarısından sonra koridorlarda dolaşmalarına ve müşterileri ziyaret etmelerine müsaade edilen yegâne oteldi.

Kolunda Grand Otel bandırolunu taşıyan simsar, işte bu kafileyi peşinde sürükliyerek uzaklaştıktan sonra idi ki avcı elbisesi giymiş, başı kasketli ve gözlüklü bir adam yataklı vagondan atladı ve gene o anda vagonun kapısında beliren redingotlu bir adamın elinden tuttu, inmesine yardım etti. Kolunun altında çok kabarık bir maroken çanta taşıyan redingotlu adam, hafif bir reveransla karışık;

— Teşekkür ederim.. — dedi —

Tren geldiği andanberi bulunduğu yerden kımıldanmıyan Kolombo otelinin simsarı davet edilmesini beklemeden bu adama doğru koştu:

— Hoşgeldiniz beyefendi. .

Redingotlu bir teşekkür de buna ikram etti.

— Bağajdan alınacak bir şey var mı efendim?

— Evet. ..

Ve elinde tuttuğu yeşil bir kâğıdı uzatarak ilâve etti:

— Al şu bileti. . Ben bu efendiyle birlikte otele gidiyorum.Sen bavulları başka bir araba ile getirirsin. . Benim odam ayrıldı değil mi?

— Pek tabiî Nazif Beyefendi..

Simsarın fevkalâde hürmet göstererek konuştuğu adam, Dramalı avukat Nazif Celâleddin Beyden başkası değildi. Avukat Selâniğe her gelişinde Kolombo oteline iner ve eli açık bir adam olduğu için avuçdolusu para sarfederdi. Nitekim yeşil kâğıdı uzatır uzatmaz elini yeleğinin cebine sokmuş ve simsarın avucuna bir altın sıkıştırıvermişti.

"Kolombo" nun adamı yerden bir temennah alarak bu cömert müşteriyi selâmladı ve akıbinde bagajların bulunduğu furgona doğru koşa koşa uzaklaştı. O zaman Nazif Bey trenden inmesine yardım eden adamın koluna geçerek ölçülü adımlarla ve vikarlı bir yürüyüşle istasyondan çıktı.

Bir iki dakika sonra körüğü açık bir fayton caddelerin kalabalığını göğüsliyerek, dörtnala Kolombo oteline doğru yollanmış bulunuyordu.

Eğer Nazif Bey faytona binerken, istasyon önünde duranlardan iki kişinin kendisini endişeli nazarlarla süzdüklerini, kendisi tarafından görülmemek için ihtiyatlı davrandıklarını ve hattâ gizlenmiş olduklarını bilseydi, otele gitmezden evvel mutlaka Vardarkapısı karakoluna uğramıya lüzum hissederdi. Çünkü bu iki adamın gözlerinde, bir şeye karar vermek için çok düşünmiyen ve en kanlı bir kararı tatbik etmek için zerre kadar tereddüt duymıyan insanların enerjisi parlıyordu.

Birisi kafasına uzun püsküllü. kalıpsız, sipsivri bir fes geçirmişti. Yakışıklı bir adamdı bu. . Fakat pek kılıksız, kıyafetsiz bir haldeydi. Diğeri ise Bektaşi tarikatine mensup bir dervişti. Sivri fesli arkadaşının gömleği nekadar kirli ise bunun başındaki "sikke" yi (*) saran ince beyaz örtü de o derece temizdi.

Bu iki arkadaş bir kaç saniye kadar gözlerini arabanın arkasından ayıramamışlardı.

Neden sonra adam dalgadan yeni uyanan bir esrarkeş ağırlığıyle kafasını dervişe döndürdü. Bir an gözgöze baktılar.

Faytonlar, üç atlı büyük lândolar, caddeden biribirini kovalar gibi bir sür'atle geçiyordu. Az evvel istasyonun tahta parmaklıkları önünde yığılı duran kalabalık

(Devamı var)

(*) *"Sikke" Bektaşi dervişlerinin serpuşu.*

MEMLEKETTE

Sıvas Umumî Meclisi

SIVAS, (Milliyet) — Bütün azanın iştirakile Vali Süleyman Sami Beyin riyaseti altında umumî meclis açılmıştır. Vali Bey ufak bir hikâye ile söze başlamış, meclisin bu yıl için yapacağı işlerden ve azaların muvaffakıyetli çalışmalarını temenni ile celseyi açmıştır. Müzakereye başlanmadan evvel Büyük Gaziye telgraf çekilmiştir. Bundan sonra intihaba geçilmiş ve ikinci reis olarak Sivas azası Hüseyin Veli Bey, kâtipliğe de Zara azası Nuri ve Yıldızeli azası Hamdi Beyler seçilmişlerdir. Bundan sonra esas meclisin işlerile ve ihtısasları nispetinde çalışma kolları ayrılmışve bütçekoluna Hüseyin Veli, Ali, Kâmil, Şakir. Tahir, Hamdi, Bekir Nuri Beyler. .

Dahiliye ve nafiaya: Suphi, Şükrü, Melik, Vahap, Ömer Lûtfi, Ahmet, Bekir, Veli Beyler. .

Marife: Bekir, Hamdi Vahap, Mehmet, Ferit Nuri Beyler. . Sıhhat işlerine: Hüseyin Veli, Mustafa, Tevfik, Salih Beyler. .

Ziarat ve baytara: Behçet, Abdülkadir, Hadi, Şükrü, Rüştü, Abdullah Ahmet Beyler ittifakla ayrıldılar. .

Bundan sonra elektrik meselesi görüşüldü. Encümeni vilâyetin belediye ile birlik halinde müştereken çalışma yolları tekrar görüşülmüştür.

Memleketin biran evvel nura kavuşması için icap eden şeylerin biran evvel yapılması için hararetli sözler söylenmiştir.

932 senesinin hususî muhasebenin icraatını havi izahname gözden geçirilmiştir.

Hüseyin Veli Bey yapılmakta olan nafia işlerinden bahsetti ve ezcümle Vali Süleyman Sami Beyin nafiaya karşı gösterdiği muvaffakıyetli çalışmalarını anlattı. Hakikaten valimiz Süleyman Sami Bey bu hususta çok gayret sarfetmektedir. Ziraat meseleleri konuşulurken şeker meselesine dokunulmuş ve Sıvas pancarının dünya pancarlarına tekabül ettiği zikredilmiştir. Meclisin Sıvasta şeker fabrikası açılması için uğraşması ve bunu kendisine şiar edinmesi candan dilenmiştir. Bu hususta bütün vaziyet gözden geçirilmiş ve Sıvasta amele yevmiyeleri ucuz olduğu ve pancar yetiştirmek için Sıvas tarlalarının bekledikleri söylenmiştir.

Sıvasta "Akın,, piyesi

SIVAS, (Milliyet) — Çalışmalar hararetle devam ediyor. Piyes üç defa halka gösterilecektir. Pazar günü yani 19 şubat gecesi ve pazartesi, salı günleri de devam edecektir. Ayrıca perşembe günü de mektepliler seyredeceklerdir.

Hayırperver bir köylü

MAALKARA, (Milliyet) - Kazamızın Yörücek köyünden Çolak Osman Ağa Nahiye Müdürlüğüne müracaat ederek yıkık binaların taşını meccanen almak istemiştir. Osman Ağa meccanen taş alabilirse menafii umumiye namına 25 yalaklı bir çeşme yaptıracağını ve bu çeşmeye de kendi ismini koyacağını söylemiştir. Çolak Osman Ağa evvelce de bir çeşme yaptırmıştır.

Maalkarada türkçe ezan

MAALKARA, (Milliyet) - Maalkara ve havalisinde on gündenberi fasılasız türkçe ezan ve kamet okunmaktadır. Halk türkçe ezandan çok memnundur.

Maalkarada yeni muhtarlar

MAALKARA, (Milliyet)— Kazamızın bütün köylerinde yeni muhtar intihabatı yapılmaktadır.

Bu resim, Bursada Namazgâh ilk mektebi himaye ve talim heyetlerile fakir talebeden ibaret bir grupu göstermektedir. Mevsimin kış olması münasebetile mektebe devam eden fakir ve kimsesiz çocukların iaşesini temin uğrunda yorulmak bilmez gayretler sarfeden himaye heyeti, Bursanın bazı zenginlerinin nazarını bu zavallı yavrucuklar üzerine çevirtmeğe muvaffak olmuş, kendileri için büyük yardımlar temin etmiştir. Bu sene tepeden tırnağa kadar donatılan bu sevimli zeki yavrucukların ayrıca her gün sıcak yemeklerle de karınları doyurulmaktadır.

Kayseri Lisesinde yangın

KAYSERİ, (Milliyet) — Kayseri lisesinde çıkan bir yangın neticesinde lise mutfağı ve üzerindeki müdürün oturmasına mahsus bina yanmıştır.

Belediyenin yangın arozösü bozuk olduğundan istifade edilememiş ve binanın yanmasına sebep olmuştur. Kolordu erfadının kıymetli yardımlarile yangının etraftaki lise ve sair binalara sirayetine meydan verilmiyerek söndürülmüştür.

Tekirdağı takas komisyonu istiyor

TEKİRDAĞ (Milliyet) — Tekirdağ Ticaret odasının 933 senesi kongresi Cumartesi günü inikat edecektir.

Kongre rüznamesinde Tahmil tahliye ve nakliyat işleri, yerli kükürtlerin himaye ve sarfı için tedabir alınmak, Trakyanın ehemmiyeti iktısadiyesinin artması itibarile Tekirdağında bir takas komisyonunun ihdası çarelerine tevessül etmek gibi mühim mevzular vardır.

Filhakika Tekirdağında takas komisyonu teşekkül ederse pek çok faideleri görüleceği ve tüccaranın bu arzuya fazla temayül gösterecekleri zannedilmektedir.

İhracat eşyası Tekirdağından doğruca ecnebi memleketlerine sevkedileceğine göre Takas usuli le ithalâtın vukuunda Trakya köylüsü eşyasını % de 10 nispetinde ucuz tedarik edeceğine hükmetmek lâzımdır.

Nazilli Halkevi

NAZİLLİ (Milliyet) — Nazillide 19 Şubatta açılacak Halkevi için hummalı bir çalışma vardır. Daha şimdiden 300 den fazla genç açılacak şubelere kaydolunmuşlardır. Açılma resminin parlak olması için hazırlıklar yapılıyor. O gece verilecek balonun bü fesi için pasta ve saire levazımatı hazırlamak için Nazillinin bütün kibar ve münever hanımları vazife almışlardır. Güzel san'atlerin musiki koluna yazılı gençleri gece gündüz çalışıyor ve açılma günü için hazırlıklar yapıyorlar. Nazilli gençlerinde gördüğüm bu ğaleyan vebu hessasiyeti memleket hesabına şükranla kaydetmeyi bir vazife bilirim.

Nazillide irfan ihtiyacı

NAZİLLİ (Milliyet) — Ders senesi ortalarında açılan Nazilli ortamektebi sinesinde 73 talebe barındıran bir irfan ocağıdır. Bu sene için yalnız birinci ve ikinci sınıflar açılmıştır. Önümüzdeki ders senesinde üçüncü sınıfla birinci sınıfa bir şube daha açılmak zarureti olduğunu öğrendim. Fakat halihazır bina bugünkü ihtiyaca bile kâfi gelmemektedir. Mektebin çok çalışkan müdürü Eminittin Bey bunun için vekâletten 4000 lira tahsisat istemiştir. Bu para ile binaya ilâveler yaptırarak ihtiyaç temin olunacaktır.

Maalkara köylüsü mektep istiyor

MAALKARA, Milliyet) — Kazamızın Şahin nahiyesine tâbi Batkın, Kürtüllü, Sarnıç, Davuteli köylerinde mektebe elverişli binalar olduğundan bu köyler halkı nahiye müdürlüğüne istida ile müracaat ederek köylerinde resmî bir mektep açılmasını talep etmişlerdir. İlim ve irfan nurundan mahrum kalan bu köylülerin arzuları yerine getirilirse, memleket için hayırlı bir iş yapılmış olacaktır.

Nazillide belediye programı

NAZİLLİ (Milliyet) — Nazilli Belediye meclisi şubat toplantılarının üçüncü ve sonuncusunu yapmıştır. Meclis bu devrede elektrik müteahhidi ile olan ihtilâfın hâkem heyetine havale olunarak halledilmesini ve tesisatın satın alınmasını kararlaştırmıştır.

Meclis şimdiye kadar yapılamayan beş sene çalışma programını da yapmış ve kabul etmiştir. Belediye bu sene için 49000 liralık ihzarî bir bütçe hazırlamıştır. Bütçeye Gazi Hazretlerinin heykellerinin inşası, hâl, saat ve yangın kulesi yaptırılması, şehre getirilecek memba suyu ile ana lâğımların istikşafı, Çocuk bahçesinin ikmali, aşağı Nazillinin haritasının yaptırılması, asrî fırın inşası ve iki yerde halk bahçeleri ve asrî kabristanın tesviye ve tanzimi için tahsisat konulmuştur.

Kırklareli musevileri türkçe konuşuyor

KIRKLARELİ, 15 — Kırklareli hahamı Mose Ef. geçen cumartesi günü sinağogdaki âyinden sonra bütün musevilere bir nutuk irat etmiş ve bu nutkunda demiştir ki:

— Arkadaşlar; senelerdenberi Türkiyede yaşıyoruz. Türklerden daima iyilik ve kardeşlik gördük. Arkadaşlarımız yaşadıkları muhitin başka memleketlerde yaşayan lisanını kabul ettikleri halde görüyorum ki sizler ispanyolca konuşuyorsunuz.

Bugünden itibaren yaşadığımız bu büyük ülkenin âdil ve ebedî sahipleri olan necip Türk milletinin sevimli lisanile konuşmayı dilerim."

Bundan başka musevî klübünde de türkçe konuşalım lâvhaları asılmıştır.

Bu hafta musevî klübünde verilen pek samimî ve neşeli geçen suvarede bütün musevilerin türkçe konuştukları görülmüştür.

Üfürükçü bir hoca

ISLAHİYE: 14.— Maraş civarında Ökkaş dede ismiyle anılan tekkede bir takım cahil halkı başına toplıyarak Üfürükçülük yapan ve çocuk doğurmuyan kadınlara çocuk doğurtmak için Misk ve Zafranla Memelerini yazmak gibi rezalette bulunan Bilâl hoca haber alınmış ve takibat başlar başlamaz merkum kendisini bir tarafa gizlemiti. Nihayet bu yobaz, yakasını kurtaramamış ve yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir. Muhakemesine bura mahkemesinde devam edilmektedir.

Affedilen Belediye resmi

Tarsustan bildiriliyor: — Belediye encümeni azasından Kemal Kadri Bey tarafından encümene bir takrir verilmiştir. Bu takrirde halkın para sıkıntısı içinde bulunduğu ve vaziyetin gittikçe sıkıntıyı artırdığı zikredilerek 930 senesine kadar fıkara halk üzerinde teraküm eden tenvirat ve tanzifat vergilerinin affı istenmiştir.

Esasen tahsil edilemiyen bu paralar için şiddetli münakaşalar olduktan sonra takrir reye konarak ekseriyetle kabul edilmiştir.

Diyarıbekirde İki cinayet

DİYARIBEKİR, 15 — Diyarıbekirde Melik Ahmet çarşısında bir cinayet olmuş, Mürsel isminde bir genç, amcası Enver beyi iki tabanca kurşunile öldürmüştür. Mürsel 19 - 20 yaşlarındadır. Amcası da 30 yaşındadır. Vak'a şöyle olmuştur:

Mürselin Fıtnat hanım isminde bir kız kardeşi ve bir annesi vardır. Babaları on sene kadar evvel vefat etmiştir. Mürselin annesi çiftlik sahibi zengin bir kadındır. Kocası öldükten sonra kaynı ve çocuklarının amcası Enver Bey kendisine izdivaç teklif etmiş, kadın bu teklifi kabul ettiğinden dokuz sene sonra evlenmişlerdir. Kadın, çocukları ve Enver Bey çiftlikte yerleşmişlerdir.

Çiftlikte bir gece Enver Bey mavzerini temizlerken çıkan kurşun kadına isabetle kendisini öldürmüştür. Enver Bey hâdisenin kaza eseri olduğunu söylemiş, fakat ortadan kaybolmuştur.

Uzun takibattan sonra yakalanarak hapse girmiş ve 11 ay hapishanede kalmıştır. Hapisten çıktıktan sonra yine çiftlik sahibi 25 yaşlarında bir kadınla evlenmiş, bir taraftan da Peri isminde bir Ermeni kadınile münasebette bulunmağa başlamıştır.

Aradan geçen zaman zarfında Mürsel büyümüş ve iki sene evvel Adanadan Diyarıbekire gelmiştir. Burada amcasının yanındaki kız kardeşini bulmuştur.

Enver Bey, Mürselin çiftliklere vazıyet edeceğini düşünerek kız kardeşinin kızını kendisile nişanlamıştır. Bu suretle Mürsel de yanında kalmış, çiftliklere bakmağa başlamıştır. Mürsel iyi muamelesile çiftliklerde herkese kendini sevdirmiştir.

Bu hal Enver Beyin canını sıkmış delikanlıya: "Çiftçiler beni ağa bileceklerdir, kendini ileri sürersen, kız kardeşimi sana vermem, fena olur" demiş, bu suretle araları açılmıştır.

Geçen cuma günü Mürsel çiftlikleri dolaşmak için yola çıkmak istemiş "sen gidersin, ben giderim" diye arada kavğa çıkmıştır.. Kavga büyümuş, Mürsel tabancasını çekerek iki el ateş etmiş ve Enver Beyi öldürmüştür. Mürsel kaçmıştır. Zabıta şiddetle takipte bulunuyor.

Zevce katlî

Yine Diyarıbekirde Hocaahmet mahallesinde bir cinayet olmuş, Şihmus isminde biri geceleyin karısını tabanca kurşunile öldürmüştür.

Şihmus geceleri evinde arkadaşlarile içki masası kurdurmakta, karısını komşulara göndererek gece yarılarına, hattâ sabahlara kadar orada bırakmaktadır. Dün gece de ayni hal olmuş, gece yarısı evine dönen kadın kocasına hitaben:

— Yahu bu hal her gece devam edecek mi, ben komşu evlerinde sefil oluyorum... demiştir.

Bu söz Şihmusu fena halde hiddetlendirmiş ve tabancasını çekerek kadını öldürmüştür. Hemen yetişen polisler katili yakalamışlardır.

Yolda bir ceset

Denizli ile Sarayköy arasında, Kanlı köprü denilen mevkide, tabanca ile katledilmiş bir gencin cesedi bulunmuştur.

Yapılan tahkikat neticesinde maktulün Nazmi efendi isminde birisi olduğu anlaşılmıştır. Maktulün hüviyetinin tesbiti ayni zaman da cinayetin kim tarafından yapıldığını da meydana çıkarmış ve kasap Hasan baba isminde birisi tevkif edilmiştir.

Kasap Hasan baba cinayeti inkâr etmemiş, fakat müdafaai nefs için Nazmi efendiyi öldürdüğünü iddia etmiştir. Maamafih, katilin bu ifadesine inanılmamakta ya cinayetin eski bir mesele yüzünden yapıldığı tahmin edilmektedir. Denizli Müddei umumisi hâdiseye vaziyet etmiştir.

KADIN MODASI

Gözlerde sıhhat ve idman

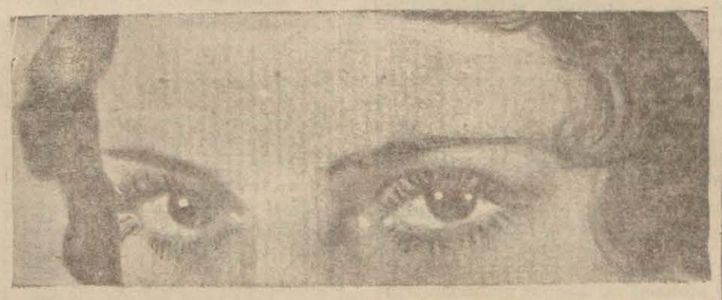

Derler ki gözler, kalbin aynasıdır. Şimdi gözlerin bu kadar sun'ilik taşıdığı bir devirde, bu iddia doğru mudur, bilinemez. Biz burada tabii ve hastalıksız gözlerin sıhatniden bahsedeceğiz. Gözlerin tazeliğini muhafaza etmek için her sabah uyandığımız zaman içine yüzde bir kaya tuzu ilâve edilmiş sıcak su kompresi yapmak iyidir.

Kaşlarımız ve kirpikleriniz için de hususî fırçalar kullanmak icap eder. Kaşlarda fırçalanmalı ve yay şeklinde tanzim edilmelidir. Kaşın mevzun olması için fazlalıkların cımbızla alınması muvafıktır. Bir çoklarının yaptığı gibi fazlaya da kaçmamalı.. Tabiatten o kadar ayrılmıyalım.

Kirpiklere her akşam hususî fırça ile bir damla hint yağı sürmek kuvvetlendirir. Fırçalarken, kirpikler daima alına doğru kıvrılmalıdır. Eğer gözleriniz rüzgâra veya güneşe karşı hassas ise, gözlük kullanınız.

Gözlerin etrafındaki adelâtı kuvvetlendirmek için sabahleyin kalkınca şu idmanı yapınız:

1 — Evvelâ karşı tarafta bir noktaya bakınız, sonra başınızı görmek istercesine gözlerinizi yukarıya kaldırınız ve tekrar karşıdaki noktaya bakınız. Bu hareketi yaparken de nefes alınız ve sonra nefesinizi bırakınız.. Bu, altı defa..

2 — Sanki çenenizi görmek istiyormuşsunuz gibi aşağıya bakınız. Tekrar karşıdaki noktaya geliniz. Ayni zamanda da nefes alıp veriniz.. Bu da altı defa..

3 — Yukarıda sağ tarafta bir noktaya bakınız. Sonda gözlerinizi sol tarafta aşağıda bir noktaya çeviriniz. Tekrar merkeze geliniz. İki defa.

4 — Derin bir nefes alarak gözlerinizi sağdan sola, soldan sağa çeviriniz. Bu müddet zarfında nefesinizi muhafaza ediniz. Bu da iki defa...

Yavaş yavaş bu son idmanı ayni nefesi muhafaza etmek suretile daha fazla temadi ettirebilirsiniz.

Bundan sonra yorulan gözlerinize ılık kompres yapınız.

İyi havalarda koyu renkte zarif bir kostum tayör

Benyuvar ve lavaboyu yıkamak için

Lavabo ve benyovarların beyaz kısımları ekseriya kirlenir. Bunları temizlemek için bildiğimiz sirkeyi kaynatmalı ve sonra bunu bir güvete boşaltmalı. İdrofil pamuklarını bu sirke ile ıslatarak lavabo ve benyovarları temizlemeli. Beyaz kısım derhal eski parlaklığını alır. Ondan sonra ılık su ile oğuşturmalı. Bütün kirler çıkar. Bu nevi temizlik için amonyak ta iyidir. Yalnız kokusuna tahammül etmek ister.

Sinema artistlerinin tuvaletleri: Norma Shearer ve Sally Eilers

Çocukta nezle

Memedeki çocuklar ara sıra aksırırlar. Çünkü burunlarına toz kaçmıştır ve yahut memeden sonra süt...

Fakat aksırık tevali ederse öksürürse, burun teneffüs vazifesini iyi yapmazsa, demek ki nezleye tutulmuştur. Âdi nezle ateş yapmaz. Fakat ekseriya mini mini niler buna tahammül edemezler. Burunları tıkalı olduğu için iy

meme alamaz. Ara sıra memey bırakarak hava almak ister. Ge

Yeni abajurlardan

ce yatağında da ağzı açık uyu hattâ horlar, fena teneffüs eder

Modern bir boyalı pencere camı

onun için de sık sık uyanır, ağla hırçınlık eder.

Bu suretle nezle hem çocu için, hem anne için can sıkı bir hal alır.

Onun için çocuğun, nezley tutulmamasına dikkat etmeli, bi hassa kendisini hava cereyanlarında bırakmamalı. Banyolarda sonra iyi kurulamamak ve yahu kundağını uzun müddet ıslak bırakmak nezlenin sebeplerinde dir.

Nezleli çocuğu dışarıya çıkamamalı. Odasında, hattâ yatağı da oturtmalı. Burun akıntısını kolaylaştırmak için iki yastık arasına koymalı.

Mantol, okaliptüs, trebatrofil pamuğa konulmuş gomonrofil pamuğa konulmuş gomeni ile çocuğun küçük burnunu temlemeli.

Çoğumuz evlerimizdeki odalarımızı aydınlatırken, elektrik lâbmasına bir abajör koymak için, zihnimizden neler, neler geçiririz. Hattâ bir abajör mode bile ararız. Elektrik lâmbasını giyindirip kuşandırmak için ne orijinal tuvaletler vardır.

İşte size gece yatak odanı ılık bir ışık verecek yeni bir model. Bir annamit kafası.. Bunu için kalın parşemen kâğıdı, ipe kordelâ ve örülmüş uzunca b saç başlıca malzemeyi teşkil ed yor. Resme bakarak bunu pek â kendi kendinize de yapabilir niz.

Güneş balçıkla sıvanmaz

(Başı 1 inci sahifede)

— O halde nasıl dava ikame edersiniz?.

— Nazire Hanım bana vekâlet vermiş değildir. Yalnız bu yoldaki neşriyat kendisini rencide etmiştir. Dava açılması için bu husustaki dökümanları tetkik etmemi söylemiştir. Bu tetkikat bittikten sonra, dava açılıp açılmaması düşünülecek, eğer dava açılmasına lüzum görülürse Nazire Hanım bana vekâlet verecektir.

Feriha Hanıma gelince

Öğrendiğimize göre Feriha Hanım da kimseye vekâlet vermemiş ve şimdilik dava açmayı düsünmemiştir. Feriha Hanım bütün dedikoduları gazetelerde okumaktadır. Bu bahis etrafında da şunları söylemektedir:

— Ben her şeyi efkârı umumiyeye bıraktım. Hükmü ve kararı onlar verecektir. Esasen simdiye kadar leh ve aleyhte bir şey söylemedim. Bana atfen yazılanları, lehimde ve aleyhimde söylenenleri gazetelerde okudum..

Halkın reyi

Müsabakada halkın reyi Feriha Hanımın lehindedir. Yalnız aldığımız bir çok mektuplardan da anlaşıldığına göre, reylerine kıymet verilmemesi halkı müteessir etmiştir. Çünkü Cumhuriyet gazetesi hakem heyetinden maada halktan da rey puslası toplamış ve neticeyi ilân edeceğini bildirmiştir. Halbuki intihabın üzerinden bir hafta geçmiş olmasına rağmen halkın reyi tasnif ve neticesi ilân edilmemiştir.

Son Posta gazetesi de halk arasında bir anket açmıştır. Cevap verenlerin isimleri ve adresleri tasrih edilerek yazılan bu ankete göre, şimdiye kadar yapılan tasnif neticesinde 79 kişi Feriha Hanıma, 33 kişi de Nazire Hanıma rey vermiştir.

Rey puslaları

Dün matbaamıza telefonla müracaat eden bir kariimiz Cumhuriyet gazetesinin de Son Posta gazetesi gibi karilerinin yani halkın reyini neşrederken rey sahiplerinin isimlerini ve adreslerini yazmasını teklif etmektedir. Kariimiz diyor ki:

— Cumhuriyet gazetesi için en dürüst hareket bu olacaktır. Hakem intihabının halk üzerinde bıraktığı fena tesir malûmdur. İsim ve adresi tasrih edilmeden ilân edilecek bu rey neticesi hakkında bir tereddüt hasıl olabilir. Halbuki isim ve adresler tasrih edilirse böyle bir zehaba mahal ve imkân kalmıyacaktır.

Münim Mustafa Bey vekil olabilir mi?

Güzellerin dava açmaya teşvik edilmeleri meselesi ortaya yeni bir münakaşa çıkarmıştır. Bu münakaşa güzellik müsabakası meselesinden dolayı bir dava tahaddüs ettiği takdirde, avukat Münim Mustafa Beyin bu davada iki taraftan her hangi birinin davasını deruhte edip edemiyeceği meselesidir. Hukukçular böyle bir dava tahaddüs ettiği takdirde müsabakada hakem olan avukat Münim Muftafa Beyin vekâlet deruhte edemiyeceğini, etmemesi icap ettiğini söylemektedirler.

İsmail İsa Beyin fikri

Maruf hukukçularımızdan avukat İsmail İsa Bey bu hususta sorulan suale cevap olarak demiştir ki:

— Her hangi bir hakem hakemlik ettiği bir meseleden dolayı neşekilde olursa olsun bir dava tahaddüs ederse, o davada tarafeynden birisinin vakâletini deruhte edemez. Bu takdirde baro işe müdahale ve baro inzibat meclisi meseleyi tetkik eder.

Haydar Rifat Beyin mütalaası

Hukuk âlimlerimizden Haydar Rifat Bey de bir çok misaller zikrettikten sonra, hakemin hakemlik ettiği meselede mütevellit davalarda, hattâ hakemlikten ayrılmış olsa bile, vekâlet deruhte edemiyeceğini söylemiş:

— Münim Mustafa Bey Nazire Hanımın vekâletini deruhte edebilir mi sualine:

— Hayır edemez ve etmemelidir, demiştir.

Şükûfe Abdurrahman Hanımın söyledikleri

Hanım avukatlarımızdan Şükûfe Apturrahman Hanım bu husustaki münakaşaya karışmamak istemiş,

— Hakemlerin intihap şeklini bilmediğim için bu hususta bir fikir serdedemiyeceğim. Mazur görünüz efendim, demiştir.

Netice

Güzeller isterlerse dava ikame etsinler veya etmesinler, netice şu şekilde gün gibi ayan oluyor ki, İstanbul da dahil olmak üzere, bir tek gazeteden maada bütün memleket gazeteleri Feriha Hanımı iltizam etmektedirler. Gazetelere karilerinden yağan mektuplar efkârı umumiyenin de bütün bu gazetelerin hakikate tercüman olduklarını ifade eden vesikalardır.

İstanbulspor yenildi

(Başı 1 inci sahifede)

ti.. neticesiz kalan bu iki akını müteakıp top bir kaç dakika ortalarda dolaştı.

Beşiktaş merkezden kombine bir akın yaptı, İstanbulsporlular topu kornere göndermek suretiyle tehlikeyi bertaraf ettiler.

İstanbulsporun soldan ortaya intikal eden seri ve güzel akını favulle neticesiz kaldı.

Beşiktaşlılar buna soldan ve merkezden yaptıkları iki hücümle mukabele ettiler.

Bu akınlardan birinde Beşiktaşlı Nuri yaralandı ve oyundan çıktı.

İstanbulsporun sağ cenahla yaptığı mukabil iki hucüm muhacimlerin acelesi yüzünden bir semere vermedi. Çamur her iki tarafın da teknik bir oyun göstermesine mani oluyor, mamafih Sarı - siyahlılar rakiplerine nisbeten daha canlı ve atak oynuyorlar.

İstanbulsporun ortadan yaptığı hucüme Beşiktaş gene ortadan yaptığı bir hucümle cevap verdi.

Selâhaddinin kale uzaklarından gönderdiği topu Sabri yakaladı.

Yaralanan oyuncu tekrar oyuna girdi. İstanbulspor vaziyete hâkim" Beşiktaşlılar hatlar arasında bir irtibat tesis edemiyorlar, bütün yük müdafaanın üstünde.

Beşiktaşın ilk golü

Bir aralık rakiplerinden topu kapan Siyah - beyazlılar merkezden güzel bir iniş yaptılar. Bu esnada Samih topla ilerleyen Şerefin üzerine nizamsız bir çıkış yaparak favule sebebiyet verdi. Favli Feyzi attı ve sıkı bir şutle takımın ilk golünü yapmağa muvaffak oldu.

Bu golü müteakıp İstanbulspor soldan ve ortadan neticesiz iki hucüm yaptı.

Beşiktaşın soldan yaptığı akında İstanbulspor aleyhine korner oldu ise de Lûtfi yerinde bir müdahale ile topu kalesinden uzaklaştırdı... İstanbulspor hakimiyetini devam ettiriyor, fakat bundan müsbet bir netice elde edemiyor.

Beşiktaşın sağdan yaptığı hucüme Siyah - beyazlılar merkezden seri bir inişle mukabele ettiler ve ilk devre böylece Beşiktaşın 1-0 galebesiyle nihayet buldu.

İkinci haftaym

İkinci haftaym Siyah - beyazlıların sol cenah vasıtasiyle yaptıkları bir akınla başladı.

İstanbulspor buna soldan yaptığı bir hücumle mukabele etti. Top bir kaç dakika ortalarda dolaştıktan sonra Sarı siyahlılar merkezden güzel bir akın yaptılar. Hüsnü sert bir müdahele ile tehlikeyi atlattı.

Bir Beşiktaş akınında Hakkının çektiği şutu Lûtfi kurtardı. İstanbulsporun mukabil inişinde Selâhaddinin çektiği şut kale direğini yalıyarak avut oldu.

Beşiktaşın ikinci golü

Beşiktaşlıların soldan bir akını esnasında İstanbulspor aleyhine korner oldu. Kornerden gelen topu Nazım güzel bir köşe vuruşuyla gole tahvil etti..

Bu gol üzerine Beşiktaşlılar canlandılar... Nazımın çektiği şutu Lütfü seri bir plonjonla kurtardı.

İstanbulsporun ortadan yaptığı hucümde Fahri sakatlandı ve Sarı - siyahlılar bu surette oyunun sonuna kadar on kişi oynamak mecburiyetinde kaldılar. İstanbulsporun soldan ortaya intikal ettirdiği akında Beşiktaş aleyhine favul olduysa da bundanda müsbet bir netice çıkmadı. Beşiktaşın Eşref vasıtasiyle yaptığı akın Hâlidin yerinde bir müdahalesiyle akim kaldı.

Oyun şimdilik mütevazin cereyan ediyar, her iki taraf ta zaman zaman vaziyete hakim oluyorlar.

Hakkının uzaktan çektiği şutu İstanbulspor kalecisi kurtardı. Sarı - Siyahların ortadan yaptığı iniş, lüzumsuz paslaşmalar yüzünden neticesiz kaldı. Bu dakikadan sonra Beşiktaş nisbi bir hakimiyet tesis etmeğe muvaffak oldu, arka arkaya bir kaç hucüm yaptı ve oyunu bu şekilde 2 - 0 galibiyetle bitirdi

Kadıköy maçları

Dün Kadıköy sahasında yapılacağı ilân edilen maçlar, havanın muhalefeti hasebiyle tehir edildi.

Seyrisefain 5-1 Almanları yendi

Dün Şişli sahasından Seyrisefain ve Alman takımları karşılaştılar. Evvelâ ikinci takımlar sahaya çıktılar, bu oyun Seyrisefainin hâkimiyeti altında 1-1 neticelendi.

Bundan sonra birinci takımlar karşılaştılar. Seyrisefain üç iyi oyuncusundan mahram olduğu halde şu kadro ile sahaya çıkmıştı:

Cemal
Nihat Muhiddin
Semih İhsan Ali
İlhami Bekir Seyfi Behçet Salah

Oyunun ilk dakikasında Seyrisefain Almaları sıkıştırmağa başladı ve birbiri arkasına üç ol atarak ilk devreyi 3-0 bitirdi.

İkinci devrede Almanlar gayet sert oyunuyorlardı. Mamafi Seyrisefain takımı gole fırsat vermedi, bilâkis iki gol daha attı. Bu suretle oyun 5-0 Seyrisefainin galibiyeti ile neticelendi.

Voleybol Şampiyonası

İSTANBUL, 17. A. A. — İstanbul Voleybol şampiyonasına Galatasaray klübünde devam edildi. Bugün yapılan maçların neticeleri şunlardır:

Hilâl, Kasımpaşaya 15-8, 15-13 galip.

Galatasaray, Beşiktaş'a 15-3, 15-5 galip.

Fenerbahçe, Vefa'ya hükmen galip.

Havacılık ve spor mecmuası kupası maçı

ANKARA, 17. A. A. — Havacılık ve Spor mecmuası kupası maçları bugün İstiklâl Spor sahasında başlamıştır.

İlk maç İmalâtıharbiye - Gençlerbirliği arasında yapılmıştır.

Birinci takımlar oyunu Altınordudan Muhip Beyin hakemliği altında başladı ve oyun baştan sonuna kadar İmalâtlıların hakimiyeti altında cereyan etti.

Birinci devrede İmalâtlılar 14 ve 24 üncü dakikalarda birer sayı yaptılar ve ikinci devrin yine 14 üncü dakikasında üçüncü bir sayı daha yaparak oyunu 3-0 kazandılar.

Gençler birliği ikinci devrenin sonlarına doğru takımdan iki oyuncunun çıkarılması üzerine noksan kadro ile oyuna devam etti.

İkinci takımlar müsabakası Çankayadan Abdüş B.in hakemliği altında başladı. Neticede Gençler Birliği bire karşı 3 sayı ile galip geldi.

Üçüncü takımlar, maçı da bire karşı iki sayı ile ve İmalâtlıların galibiyetile neticelendi. Önümüzdeki hafta Ankara Spor takımları bu haftanın galiplerile karşılaşacaktır.

Muhafız gücünün daveti

ANKARA, 17. A.A.— Haber aldığımıza nazaran Muhafızgücü 23 Nisanda Edirne, bir Naziranda Eskişehir mıntakalarını, futbol atletizm müsabakaları yapmak üzre şehrimize davet etmiştir.

Müsabakamız

Perşembe günü çıkan spor sahifemizde ilân ettiğim müsabakanın kuponunu bugün karilerimize takdim ediyoruz.

Kupona vazıh adres ve müsabakanın sureti halk yazılmalı ve salı akşamına kadar gazetemize gönderilmiş bulunmalıdır.

Adres ve İsim _____

Bilmecenin hal sureti _____

Veremle Mücadele

(Başı 1 inci sahifede)

kazanmaktadırlar. Sanatoryomun umumî bütçesi de 46,375 liradır.

Bundan maada cemiyetin hayırlı işlerinden biri de Eyüp dispanseridir. Bu müesseseye 1932 senesinde 912 hasta müracaat etmiştir. Bunun 500 ü kadın, 157 si erkek, 255 i çocuktur.

Bunlardan 142 hasta yenidir. 796 hasta eski müracaat edenlerdir. Ancak bu dispanserde rontken cihazı olmadığından hastalar Guraba hastanesi ile Heybeli sanatoryomunda muayene edilmektedirler. Cemiyet tarafından şimdiye kadar muhtelif mahallerde 404 hastaya ilâç verlimiştir.

Cemiyet propaganda yapmak maksadile (Yaşamak yolu) namile de bir mecmua neşretmektedir.

Cemiyetin aza mikdarı ise 1700 ü gecmişti, bu mikdar 1932 de 2028 e çıkmıştır. Cemiyetin mühim varidat membaları rozet tevzii, aza varidatı ve muhtelif teberrülerdir.

Cemiyet bu suretle bir senede 13.258 lira varidat temin etmiştir.

Cemiyetin senelik raporu okunduktan sonra doktor Nami Bey söz almış, Verem mücadele cemiyetinin senelik roparunda bazı eksiklikler gördüğünden bahsederek. bu hastalıktan senede kaç kişinin öldüğü hakkında malûmat verilmedimediğini izah etmiştir.

Avukat Galip Bey de dairelerde ve umumî yerlerde, mekteplerde verem mücadelesi için propaganda yapılmasını teklif etmiştir.

Doktor Şekip Habip Bey de doğacak çocukların Verem mücadele cemiyetine bildirilmesini teklif etmiştir.

Doktor Ömer Lûtfi, Cevdet, Kâzım Nami Beyler de söz alarak vere mile mücadele hakında izahat vermişlerdir. Teklifler kabul edildikten sonra, Heybeliada sanatoryomu başhekimi Tevfik İsmail Bey Fritman aşırı ile Kalmet aşısı hakkında mukayese yaparak, Kalmet aşısını beğendiğini söylemiştir. Kongre münasebetile Gazi Hazretlerine, Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa ile Başvekil İsmet Paşa, Sıhhıye vekili Refik Beylere ve Erkânı harbiye riyasetine tazimat telgrafları çekilmesine karar verildikten sonra idare heyeti intihabına geçilmiş ve kongreye nihayet verilmiştir.

Yapılan intihapta Mecit Kutsi, Zeki, Behçet, Rifat Hamdi, Salih, İhsan Rifat, Zühtü, Ali Paşa, Tevfik, Besim, Mustafa Talât, Tevfik İsmail, Nami, Safiye Hüseyin, Kâzım Nami, Ömer Lûtfi, Neşet Osman, Sekip Habip, Kemal, Haydar Beyler heyeti merkeziye azalığına seçilmiştir.

Heyeti merkeziye bu hafta içinde toplanarak idare heyeti azalarını aralarından seçeceklerdir.

Azizlik mi?

İki kabir İstanbula getirilecekmiş?!

Belediye avukatı Rami B. in Karagözün kabri üzerine konulmak üzere bir mezar yaptırmakta olduğu yazılmıştı. Yaptıracağı mezarı Hıdırellezde merasimle Karagözün Çekirgedeki kabrine koydurmağa hazırlanan Rami B. e dün bir zat telefon etmiş ve demiştir ki:

— Karagöze mezar yaptırmak için acele etmeyiniz.. Turing klüp İstanbula seyyah celbini temin etmek için Nasraddın Hocanın ve Karagözün kabirlerini buraya naklettirecek. Mezar için sarfedeceğiniz parayı bu kabir nakli işine tahsis eder ve yahut mezarı nakilden sonra burada yaptırırsanız daha müfit olur."

Telefon eden bu zat Rami B. e ismini ve hüviyetini bildirmemiştir. Ve günün cuma olması da keyfiyetin Turing klüpten tahkikine mâni olmuştur.

Rami B. bize dedi ki:

— Meseleyi Turing klüpten tahkik edemedim. Eğer bana. yapılan bu ihbar doğru ise mezar yaptırma işini tehir edeceğim. Nasrattin Hocanın ve Karagözün mezarlarının İstanbula nakli seyyah celbi noktai nazarından şüphesiz daha iyi olur. Bu takdirde Nasrattin Hoca için de İstanbulda bir mezar yaptırmayı maalmemnuniye kabul ederim. Yalnız bu mezarın inşa şeklini Turing klüp tesbit etmeli ve icap ederse sanatkârlar arasında bir de müşabaka açmalıdır.

SINEMA

Barrymore'lar

Üç kardeşin ana ve babaları artistir, çocukları da..

John *Llonel* *Ethel*

Lionel Barrymore ve Joan Gravford son filmlerinde

Sinema tarihinde birçok hemşireler ve kardeşler geçmiştir ve hâlâ da vardır. Fakat Barymore ailesi kadar elli senedenberi tiyatro ve sinemada mevki edinmiş olanlar yoktur.

Sinemaya gidenlerin hepsi Ethel, Lionel, John Barrymore ları tanır.

Bu kardeşleri 1880 de sanat sahasma atanlar babaları Maurice ve anaları Georgia Barrymore'du. Hattâ şimdi on dokuz yaşında bulunan torunları Etel B. Colt sinemaya çoktan girmiş bulunuyor.

Maurice Barrymore on dokuzuncu asrın son yirmi beş senesinde Amerikanın en tanınmış sinema aktörlerindendi. Karısı da keza..

Çok defalar karı koca, hep birlikte sahneye çıkmışlardı. biri baş rolleri almak üzere, Fakat Maurice dehşetli kumar bazdı ve çok içerdi. İşinin de fazlalığı ve uykusuz geçen geceler onu pek genç yaşında sanatoryoma düşürdü ve Maurice orada öldü.

Derler ki karısı sabahleyin evden çıkarken, Maurice daha yeni eve girerdi. Ceplerinde de poker fişlerini şıkırdatarak...

Maurice sormuş:

— Madam, böyle erkenden nereye gidiyorsunuz?

— Ben kiliseye gidiyorum. Senin istersen cehenneme kadar yolun var..

* * *

Şimdiki Barrymore'ların en büyüğü Lionel'dir. Herkes şu noktada müttefiktir: Eğer kendisi, ailesinin eserine iktifa edip aktör olmasaydı, iyi bir ressam veya piyanist olabilirdi. Kaç yaşında mı, diyeceksiniz? Elli beşi geçkindir.

New - Yorkta iyi bir tahsil gördükten sonra, Parise geldi ve orada resim tahsil etti. Tabiî fransızcayı da mükemmelen öğrendi.

Tiyatroda geçen birçok senelerden sonra, nihayet 1909 da sinemaya geldi. Lionel gene maruf aktrislerden İrene Fenwick ile evlidir.

* * *

Ethel Barrymore sahnede ağırbaşlı kadın rolleri yapardı. Sonradan milyoner Russel Colt ile evlenince, daha ağırbaşlı oldu. İzdivacından sonra yirmi sene sahneyi bıraktı. Üç çocuğu vardır: John, Ethel, Samuel. Ethel Barrymore bu üç çocuğun ikincisidir. Sinemaya başladığı zaman kendisine ikinci derecede rol vermişlerdi. Maamafih annesinin ve amcalarının yüzünü kızartmıyacak derecede iyi oynuyor ve istikbal için bir vaittir. Zaten ailesi de diğer taraftan kendisine hocalık etmektedirler.

Ethel de evlenmişti. Fakat geçen sene boşandıktan sonra tekrar aktrisoldu, fakat bu defa sahneye değil, sinemaya intisap etti. Raputin filminde imperatoriçe rolünü ona vermişlerdi. Prens Yusupof ta kardeşi John'du. Bizzat Lionel de Rasputin rolünü almıştı.

Şunu da söylemeli ki Ethele Barrymore şimdi ellisine varıyor.

* * *

John Barrymore'a gelince, o da bu şubatta elli bir yaşına girdi. Halbuki hâlâ jön - prömiye rolleri oynar. Gençliğinde o da kardeşi gibi Parise gelmiş, resme çalışmıştı.

Yirmi yaşmdayken, hangi mesleğe intisap etmek lâzımgeldiğini düşündüğü sıralarda, gazeteciliğe heves etti. Fakat daha ilk yazısı için, tahrir müdürü ile münakaşaya giriştiğinden New - York Telegraph gazetesinden yirmi dakika sonra kapıdışarı edildi.

Ondan sonra ressamlığa başladı. Yaptığı tabloları satmak için meşhur çelik kralı Carnegie'yi o kadar rahatsız etti ki, zavallı adam defibelâ kabilinden on dolara bir tablosunu satın aldı. John'un ressam olarak yaptığı ilik ve son iş budur.

Ondan sonra o da diğerleri gibi sahneye intisap etti ve bit tabi daha sonra da sinemaya..

Sinema haberleri

* Gary Cooper ile Joan Crawford yeni bir film çevireceklerdir.

* Bebe Daniels ile kocası Ben Lyon 'un bugünlerde Londraya geleceklerdir.

* İngiliz aktörü Victor Mac Laglen Amerikan tabiiyetine geçmiştir.

* Mussolini Amerika ve İngiltereye murahhaslar göndermiştir. Bunlar büyük artistlerin oyunları hakkında kendisine rapor verecekler, mümkünse bazılarını angaje edeceklerdir.

* Japon Hükûmeti, sesli Japon filmleri çevirmek üzere a-hiren teşekkül eden yeni bir firmaya 1.200.000 Yen tahsisat vermiştir.

* Greta Garbo İsveçte "Kraliçe Christine" isminde bir film çevirecektir.

* Moskovada, mevzuu Rus-Japon muharebesinden alınmış bir film çevrilmektedir.

* Sovyet Hükûmeti Rus edebiyatı klâsiklerini filme almak niyetindedir.

* Maruf Fransız artisti Spinelly de sinemaya girdi. Şimdi Berlinde Ufa hesabına «Kahirede bir mevsim" adında bir film çevirecektir. Artist Berlinde kostümlerinin provasını yaptıktan sonra Mısıra gitmiştir.

* Şimdi Hollyvood'da bulunan Lilian Harvey başka lisanlarda film çevirirken, sözlerin başkaları tarafından söylenmesini istemiyor. Fransızca ve İngilizceyi ve tabii almancayı iyi bildiği için, ecnebi lisanlardaki versiyonların da kendisi tarafından çevrilmesini istemiş ve mukavelesini o suretle tanzim etmiştir. Mukaveleye nazaran senede üç film çevirecek ve üç ay istirahat edecektir.

* Metro Goldwin şimdi yirmi film çevirmektedir. Epey zamandan beri stüdyoları bu kadar meşgul olmamıştı.

ELİM BİR ZIYA

Meşrutiyetin iptidasındanberi meb'usluğa seçilerek vatan ve memleketle merbut olarak hizmet etmiş bulunan Sabık Diyarbekir meb'usu ve Esbak Nafia Vekili Pirinççi zade Feyzi Arif Bf. nin dün gece saat 6 da Kalamıştaki köşklerinde vefat ettiği derin bir teessürle haber alınmıştır.Cenazesi yarınki pazar günü saat 11 de köşklerinden kaldırılarak Karacaahmetteki metfeni mahsusuna defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyleye.

Müessif bir irtihal

Bursa Kanal Şirketi muhasebecisi Abdi Çelko mahdumu ve tüccardan Şefik Çelko Beyle Konsoloszade İsmail Abdi ve Hacı Abdi Beylerin yeğeni ve sabık Fatih Merkez memuru Merhum İhsan Beyin damadı memleketimizin nadir yetiştirdiği kıymetli gençlerden Nuri Abdi Bey ameliyat neticesinde irtihal etmiştir.

Cenazesi bugünkü cumartesi günü saat 14 te Tophanede Kılıçali camiinden kaldırılarak Üsküdarda âile kabristanına defnedilecektir.

Kari mektupları

Boğaziçi orta mektep istiyor

Beykoz ve Sarıyerde oturan karilerimizden aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Buralarda bir ortamektep tesisi çok zaruridir. Orta tahsil için bu kış kıyamette İstanbula inmek mecburiyetinde kalan çocuklarımız ekseriyetle vapuru kaçırmakta, hemen hemen her gün de derslerine yetişeme mektedirler. Maarif Vekâletinin Boğaz içinde oturan çocukların tahsili için Beykoz veya Sarıyerde bir ortamektep tesis etmesi pek mühim bir ihtiyacın önüne geçecektir.

İş ve İşci

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

Bendeniz 18-19 yaşlarında bir gencim bir çok mekteplerde fabrika ve müesseselerde bulundum. Her nereye olursa olsun odacılık, posta ve ticaret hanelerde hizmet ederim 80 kuruş bir yövmiye ile çalışırım ayni zamanda kimsem olmadığı için fakirim çalışacağım yer namuslu olması şarttır. Arzu edenler şu adrese müracaatları rica olunur ef. İstanbul Edirnekapı Kariye mahallesi İmaret sokak 35 No. hanede Enver Cahit.

* * *

Muhasebe bilirim, ticarethanelerde çalıştım. Öğleden sonra çalışmak üzere yazıcılık veya yevmiye işçiliği gibi vazife arayorum. Tüccar kefil gösterebilirim. İsteyenlerin Milliyette Aptülkadir rumuzuna müracaatları. Adresi: Babıali Mahmudiye caddesi 24 numaralı Madam Haykuhi pansiyonu M. Aptülkadir.

* * *

Her türlü işi yazıhanelerde odacılık, kapuculuk, yevmiye işçiliği, müsait şeraitle yaparım. İsteyenlerin Milliyette İsmail rumuzuna müracaatları.

* * *

Senelerden beri Londranın yüksek sınıf ailelerinin nezdinde mürebbiyelik yapan Viyanalı bir matmazel burada kibar bir aile nezdinde mürebbiyelik etmek arzusundadır. Adres: ilân memurluğunda B. M. E. rumuzudur.

Ankara'nın en büyük Kitap, gazete ve Kırtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kırtasiyeçilik

Anafartalar caddesi Telefon: 3377

Her lisanda gazete mecmua ve kitap

Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı

Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri

Etem Pertev ıtrıyatı

Kütahya çinileri

912

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.

Göz Hekimi

PROFESÖR

Dr ESAT PAŞA

— BABIALİ —

ANKARA CADDESİ No 60

909

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 rumaralı hususi dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398.

Göz Hekimi

Dr Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehassıs

(Babıali) Ankara caddesi No.60

910

FOTO ETEM

ESKİ "Milliyet" FOTOGRAFI

İstanbul, Ankara caddesi Cağaloğlu yokuşu No. 42.

911

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

2. ci Keşide 11 Mart 1933 tedir:

Büyük ikramiye 35,000 Liradır

DÜNYANIN EN ZENGİN VE BÜYÜK PİYANGOSUDUR.

20

Umum Emlâk Acentası

İrat Sahiplerine

Emlâklarının kiralarına mahsuben

AVANS VERİR

Adres: İstanbul, Bahçekapu Taş Han No. 20 - 21. Telefon: 20307.

914

Nafıa Vekâleti

Satınalma Komisyonundan:

Aşağıda cins ve mikdarı yazılı malzeme İstanbul'da Haydarpaşa'da Tesellüm ve Muayene Memurluğunda veya Ankara istasyonu anbarında teslim şartile pazarlıkla mubayaa edilecektir. Pazarlık 4-3-933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te Nafia Vekâleti Satın Alma Komisyonunda icra edilecektir. Mütemmin malûmat almak isteyenlerin Nafia Vekâleti Levazım Müdürlüğüne müracaatları. (693)

Galvanizli oluklu saç 0,5 × 180 × 80	m/m	11,00	kilo
Karfiçe çevisi	80 „	150	„
„ „	100 „	150	„
„ „	120 „	150	„
El karpit feneri, Aynalı 1/2 kiloluk		15	adet
Üç renkli işaret feneri (D. D. Yollarında kullanılan tipte		15	„
El keseri No. 1		15	„
Balast çekici 1 kiloluk		200	„
Taşçı varyozu 4 kiloluk		15	„
„ „ 5 „		15	„
„ „ 6 „		15	„
Tesviye ruhu 200 m/m		15	„
Tesviye ruhu 300 m/m		15	„
Odun baltası (Normal eb'atta)		15	„
İngiliz anahtarı 200 m/m		5	„

ORTAK ARIYORUM

Teminatlı ve çok kârlı bir iş için Galata Kredi Liyone Bank arkası Melek Han No 8-9 saat 11-14 müracaat.

Tayyare Cemiyeti Mübayaat komisyonundan:

Şartnamesi veçhile 202 top kuşe kâğıdı satın alınacağından taliplerin 20-2-933 pazartesi günü saat 15 te mübayaat komisyonuna müracaatları. (713)

Merhum Muallim Mubahat Beyin tercüme ettiği ve matbaamızda tabedilen

Ameli Hayat Âlimi

(Herbert N. GASSON)un

İDEAL BÜRO

ve

Yeni Müşteri Bulmak San'atı

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz

Tevzi Mahalli: Milliyet Matbaası

Taşraya gönderilen kitaplar için posta ücreti alınmaz.

9

Sihirli bir su...

Bu suyu kullanan kadın, bir içim su olur...

Beşir Kemal

LETAFET SUYU

Bugünkü

İdeal Radyo

Eswe Superhet

Alman istasyonun ismi

3 üncü kolordu ilânları

3. K. O. muhabere deposu için pazarlıkla 40 kalem tamir malzemesi satın alınacaktır. İhalesi 21 Şubat 933 salı günü saat 11 dedir. Taliplerin listesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda satınalma komisyonuna müracaatları. (32) (718)

* * *

K. O. istihkâm kıt'atı için pazarlıkla satın alınacak olan 35 kalem fennî talimü terbiye malzemesi için talip çıkmadığından ihalesi 21 Şubat 933 salı günü saat 11,30 a tehir edilmiştir. Taliplerin listeyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda satınalma komisyonuna müracaatları. (33)

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, kilosu 36,75 kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4üncü Vakıf han 4üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

14

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Beşiktaş Kılıçali mahallesinin asariye caddesinde 3-5-7 No. lı arsaya verilen pey haddi lâyık görülmediğinden pazarlık suretile müzayedesinin icrasma karar verilmiş olduğundan 26-2-933 tarihinde taliplerin Beşiktaş malmüdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (701)

Fatih Malmüdürlüğünden:

Fenerde Tevkii Cafer mahallesinde İsmail ağa sokağında ahşap karakolhanenin müzayede müddeti 20 Şubat 933 tarihine kadar bir hafta müddetle temdit edilmiştir.

Taliplerin 20 Şubat 933 tarihine müsadif pazartesi günü saat onda Fatih malmüdürlüğünde müteşekkil müzayedat ve ihalât komisyonuna müracaatları. (698)

Fatih Malmüdürlüğünden:

Karagümrük'te Atik Alipaşa mahallesinin lüküncüler caddesinde emvali metrukeye ait 20-22 No. lı dükkân kiraya verilecektir. Müzayede müddeti 6 Şubat 933 tarihinden 25 Şubat 933 tarihine kadar yirmi gündür. Taliplerin 25 Şubat 933 tarihine müsadif cumartesi gü-

PERTEV PUDRASI

Gayrimübadillerin Nazarı Dikkatine

İkinci seri bonolarını almak istiyen gayrimübadillerin şubatın 20 inci pazartesi günü saat ondörtte Halkevindeki Gayrimübadiller kongresine teşrifleri.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Kuleli Askerî Lisesi için 50 karyola pazarlıkla 19-2-933 Pazar günü saat 14,30 da Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vakitte hazır bulunmaları. (484) (541) 4

* * *

Harbiye mektebi için İdman malzemesi pazarlıkla 20-2-933 salı günü saat 10 da Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (492) (617) 5

* * *

Kuleli lisesi için ifayı teahhüt etmiyen müteahhit namı hesabına 408 takım pijama pazarlıkla 19-2-933 pazar günü saat 15 te Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için her gün komisyona müracaatları. (493) (640) 6

* * *

Maltepe askerî lisesi için dört tekerlekli su arabasının 22-2-933 çarşamba günü saat 10 da komisyonumuzda pazarlığı yapılacaktır. Şartnamesini görmek için her gün komisyona uğramaları. (497) (660) 6

* * *

Askerî Tıbbiye mektebi için 68×100 eb'adında 16 top kâğıt 21-2-933 Salı günü saat 14 da pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin izahat almak için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (498) (676) 7

* * *

Dikim evi için 468 kilo keten ipliği 23/2/933 perşembe günü saat 10 da pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için her gün komisyona uğramaları. (501) (694) 106

* * *

Hava Birlikleri ihtiyacı için fermejüp, büyük kopça, küçük kopça, kemik düğme, toka bir şartnamede makara ayrı bir şartnamede seten ve tela ayrı bir şartnamede, muşamba, mukavva ayrı bir şartnamede 26-2-933 pazar günü saat 10, 11, 14, 15 de pazarlığı yapılacaktır. Şartname ve örneklerini görmek için her

İPEKİŞ

Yeni gömleklik çeşitleri geldi

İPEKİŞ kumaşlarından yapılmış gömlekleri

6 sene

Eskitmeden giyebilirsiniz

İPEKİŞ'in gömleklik kumaşları yıkandıkça güzelleşir ve sağlamlaşır. İPEKİŞ gömlekleri ayni zamanda en makbul hediyedir. Zevcinize, biraderinize veya pederinize İPEKİŞ'in halis ipekten mamul ve müstesna bir güzellikte ve sağlamlıkta dokunmuş kumaşlarından yapılmış gömlek hediye edebilirsiniz.

İpekiş gömlek dairesi her zaman emrinize âmadedir.

28

Edirne C. Müddei Umumiliğinden:

Edirnede Hapisane haline çevrilmesi Adliye Vekâleti celilesince tekarrür eden yanık kışlanın tamirat, tadilât ve inşaatı toptan münakasaya konulmuştur.

Münakaşa müddeti 8 Şubat 933 tarihinden 1 Mart 933 tarihine kadar yirmi gündür.

İnşaatın ihalei kat'iyeden itibaren 25 Mayıs 933 tarihine kadar ve tamirat ve tadilâtında ihalei kat'iye tarihinden itibaren 140 gün zarfında tamamen ikmali meşruttur.

Talipler: Atideki şeraiti haiz oldukları halde münakasaya iştirak edebilirler.

A — Türkiye Cümhuriyeti teb'asından olmak, hükûmet ve müessesatça tanınmış olduğunu mübeyyin vesaik ve yaptıkları inşaata ait bonservis ve yaptıkları inşaatın fotoğrafları, musaddak diploma ve ruhsatiye, iktidarı fennî ve malî vesikaları.

B — Ticaret odasınca müseccel bir inşaat şirketi ve yahut yine ticaret Odasınca müseccel ve bizzat mimar ve mühendis olduğunu mübeyyin vesikalar.

C — Teahhütlerini bihakkın ifa ederek şimdiye kadar asgarî 150000 lira kıymetinde bir binayı ikmal ettiklerine dair resmî veya hususî vesikayı hamil olmak şarttır.

Münakasaya iştirak edecek talipler bu baptaki tamirat, tadilât ve inşaata ait münakasa şartnamesini, umumî fennî şartnameyi, umumî fennî şartnamenin bir zeyli dört numaralı lâhıkalarını, mukavele formülünü, vaziyet plânı ile münakasa plânlarını ve rölövelerini 100 lira depo mukabilinde Ankarada hapishaneler Umum idaresinden, İstanbulda İstanbul C. Müddeiumumiliğinde Edirneden Edirne C. Müddeiumumiliğinden alabileceklerdir.

Kapalı zarf usulile yapılacak olan işbu münakasa 1 Mart 933 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü icra kılınacağından talipler münakasaya iştirak edebilmek için teklif edeceği umumî veya yüksek meblâğın yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkate ve üzerine ihale kılınan talip te münakasa kanununda yazılı müddet zarfında vermek şartile bedeli ihalenin yüzde on beşi nisbetinde teminatı kat'iye olarak nakit veya nakit yerine hükûmetçe muteber banka kefaleti veya kıymeti muharreresi üzerinden istikrazı dahilî tahvili veya Borsa fiatından yüzde on noksanile diğer millî esham ve tahvilât ile birlikte o gün saat on beşe kadar Edirnede müddeiumumîlik dairesinde müteşekkil Adliye ihale komisyonuna müracaat eylemeleri ve bu saatten sonra müracaatta bulunacak taliplerin kabul edilmiyeceği ilân olunur. (610).

53

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Yük ve yolcu vagonları yedek aksamının kapalı zarfla münakasası 3 Nisan 933 pazartesi günü saat 15 te Ankara'da İdare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (702)

109

Emniyet Sandığından:

GALATA'da Mumhane caddesinde 18 mağaza 3-5 Odayı havi 32 Daireli LOİT HANI nın yarım hissesi satılıktır.

Bu mülk 16 Mart 933 tarihine müsadif perşembe günü saat on beşten on yediye kadar müzayede ile satılacaktır. İştirak edenlerden yüzde on nisbetinde pey akçesi alınacaktır. Fazla malûmat isteyenlerin Sandığa müracaatları.

Kostüm modelleri Paris'ten getirtilmiştir. Ankara Palas'ta her gün görülebilir.

Milliyet Matbaası

HER NEVİ

Mecmua
Mektep Kitapları
ROMAN
Fennî Kitaplar

Duvar Afişleri
Mektupluk Kâğıt - Zarf - Kartvizit - Fatura - El ilânları

TABEDİLİR

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur

Her Müesseseye Elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

MİLLİYET Kitap Kısmı

Telefon: 24310 - 24319 - 24318

10

MİLLİYET MATBAASI

Harbiye Mektebine Talebe Kaydı Kabul Talimatnamesi..

Madde 1 — Harbiye mektebine aşağıdaki şartları haiz Türk talebesi her sene Millî Müdafa Vekâletince tensip olunacak ihtiyaç nisbetinde kaydi kabul olunur.

" A " tam devreli lise veya muadili olduğu Maarif Vekletince musaddak Türk veya ecnebi mektepler mezunu olmak veyahut hususî mekteplerde veya şahsî olarak aynı derecede tahsil gördüğünü iddia edenler Maarif liselerinden birisinde bakalorya imtihanını muvaffakiyetle verdiğine dair şehadetname ibraz etmek ve Türk diline tam vakıf bulunmak.

" B " 17 yaşını bitirmiş ve 22 yaşma henüz girmemiş olmak.

" C " Vücudunun teşekkülâtı ve sıhhati orduda ve her iklimde faal hizmete müsait bulunmak " emir ve kumandaya sekte verecek rekâketi lisaniyesi bulunanlar alınmazlar."

" D " Kusursuz vaz'ı tavır ve ahlâk ve seciye sahibi olmak.

" E " Ailesi hiç bir sui hal ve fena şöhret sahibi olmamak.

Madde 2 — Birinci maddedeki şartları haiz olanlardan İstanbul'da bulunanlar her sene Mart başında doğrudan doğruya Harbiye Mektebi kumandanlığına ve İstanbul haricinde bulunanlar bulundukları mahaldeki en büyük Askerî kumandan veya askerlik şubesi riyasetine en geç Temmuz nihayetinde Harbiye mektebinde bulunacak veçhile istida ile müracaat ederler. Ve istidalarma şu kâğıt ve vesikaları bağlarlar.

" A " Nufus tezkeresi, hüviyet cüzdanı veya resmen musaddak sureti.

" B " Musaddak sıhhat ve aşı vesikaları « Aşı vesikası olmıyanlara askerî tabiplerce hemen ve meccanen aşı yaptırılır.»

" C " Mezun bulundukları mektebin şehadetnamesi hususî surette lise tahsilini görüp te lise ve bakalorya imtihanını muvaffakiyetle verdiğine dair her hangi bir lisenin bakalorya şahadetnamesini veya bunların musaddak suretleri.

" D " Mektebe kabul olduğu takdirde askerî kanunun nizamları ve talimatları tamamen ve aynen kabul ettiğini natık velisinin ve kendisinin birer taahhütlü senedi saralı, uyku halinde gezer, sidikli, bayılmak ve çırpınmak hastalığına müptelâ olmadıklarına dair taliplerin velilerinin taahhütnameleri ". Bu gibi hastalıklardan, biri ile, mektebe girmezden evvel, malûl olduğu bilâhare anlaşılan talebe mektepten çıkarılır ve o zamana kadar o talebe için hükûmetçe ihtiyar olunan bütün masraflar velisinden tazmin ettirilir."

39

MISIR IŞ Limitet

Sermayesi: 100,000 Türk Lirası

Merkezi: ANKARA - Şubesi İSKENDERİYE

TÜRKİYE İŞ BANKASI tarafından tesis edilmiştir.

İTHALÂT, İHRACAT, KOMİSYON VE EMANET İŞLERİ YAPMAKTADIR.

İSKENDERİYE de satılmak üzere emaneten mal gönderenler, hesabımıza, TÜRKİYE İŞ BANKASI şubelerinden avans alabilirler.

En iyi fiyatla, en az masraf ve komisyonla emin bir surette iş görmek istiyenlerin MISIR İŞ LİMİTED'i tercih etmeleri kendi menfaatleri icabıdır.

Telgraf adresi: MISIRİŞ-İskenderiye

22

Millî Müdafaa Vekâletinden:

1 — 931 ve 932 senelerinde mazeretlerine binaen vaktinde müracaat ederek ikramiyelerini alamıyan malûllerle şehit ve yetimlerinin istihkaklarma ait bordroları Maliye vekâletine ve cetvelleri de Askerlik şubelerine göndrilmiştir. Buna göre eshabı istihkakın Askerlik Şubeelrine müracaat etmeleri.

2 — İşbu tevziattan sonra müracaat edeceklerin paraları 933 tevziatında verileceğinden beyhude yere M.M. vekâletine müracat edilmemesi.

3 — 933 senesinde vaktinde müracaat etmemiş olanlar için ayrıca bir tevzi yapılmıyacağından malûllerle şehit yetimelrinin behemehal 1 Nisan 933 tarihine kadar şubelerine müracaatla kaytlarını yaptırmaları, bu tarihe kadar kaytlarını yaptırmıyanların müracaatlarının bilahare kabul edilmiyeceği ilân olunur. (3022) (655)

67

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Yıldız'da Polis Mektebi bakkaliye ve kahvecilik mahalli bir sene müddetle icara raptedileceğinden taliplerin yevmi ihale olan 26 Şubat 933 tarihine müsadif pazar günü saat 14 te Beşiktaş Mal Müdürlüğünde müteşekkil Satış Komisyonuna müracaatları. (573)

49